

ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE

("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 71/2012, 79/2015 i 70/2020)

Integralni – neslužbeni tekst

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se zaštita životne sredine radi njenog očuvanja, smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi, te osiguravanja i poboljšavanja kvaliteta života, zaštita svih elemenata životne sredine, informisanje i pristup informacijama u oblasti zaštite životne sredine, planiranje i zaštita životne sredine, strateška procjena uticaja i procjena uticaja na životnu sredinu, postupak izdavanja ekoloških dozvola i sprečavanja nesreća velikih razmjera, sistem eko-označavanja i upravljanje zaštitom životne sredine, finansiranje aktivnosti u vezi sa životnom sredinom, odgovornost za štetu nanesenu životnoj sredini, kao i prava i obaveze pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnosti utvrđene ovim zakonom.

Član 2

Zaštita životne sredine sprovodi se u cilju:

- a) smanjenja korišćenja, sprečavanja opterećivanja, zagađivanja i narušavanja životne sredine, poboljšanja i obnove oštećene životne sredine,
- b) zaštite ljudskog zdravlja i poboljšanja uslova životne sredine za kvalitet života,
- v) održivog upravljanja, očuvanja i zaštite prirodnih resursa, racionalnog korišćenja resursa i takvog načina privrede kojim se osigurava obnova resursa,
- g) usklađenosti socijalnih, ekonomskih i drugih interesa Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) sa zahtjevima za zaštitu životne sredine,
- d) međunarodne saradnje u zaštiti životne sredine,
- đ) pružanja mogućnosti za inicijative i učešće javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu životne sredine,
- e) koordinacije privrede i integrisanja socijalnog i ekonomskog razvoja u skladu sa propisanim standardima za zaštitu životne sredine i
- ž) uspostavljanja i razvoja institucija za zaštitu i očuvanje životne sredine.

Član 3

- (1) Svako lice ima pravo na zdravu životnu sredinu.

(2) Svako lice ima pravo na život u životnoj sredini podobnoj za zdravlje i blagostanje, te je individualna i kolektivna obaveza da se zaštiti i poboljša životna sredina za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

Član 4

Odredbe ovog zakona odnose se na:

a) sve elemente životne sredine (vazduh, vodu, zemljište, biljni i životinjski svijet, pejzaž, izgrađenu životnu sredinu) i

b) sve vidove djelatnosti koje koriste prirodne resurse i opterećuju životnu sredinu, odnosno djeluju na životnu sredinu tako da predstavljaju opasnost od zagadživanja životne sredine, zagađuju životnu sredinu ili imaju negativan uticaj na životnu sredinu (poput buke, vibracija, radijacije, izuzimajući nuklearnu radijaciju, otpad itd.).

Član 5

(1) Zaštitu i unapređivanje životne sredine obezbjeđuju, u okviru svojih ovlašćenja, Republika, jedinice lokalne samouprave, privredna društva, preduzetnici, udruženja i fondacije, kao i druga pravna i fizička lica, stručne organizacije i druge javne službe.

(2) Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da čuvaju i unapređuju životnu sredinu.

(3) Republika uspostavlja sa Federacijom Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikтом saradnju i koordinaciju u okvirima zajedničkih ciljeva i interesa zaštite životne sredine.

(4) Republika učestvuje u međunarodnoj saradnji u oblasti zaštite životne sredine.

Član 6

Načela zaštite životne sredine su:

a) načelo održivog razvoja,

b) načelo predostrožnosti i prevencije,

v) načelo zamjene,

g) načelo integralnog pristupa,

d) načelo saradnje i podjele odgovornosti,

đ) načelo učešće javnosti i pristup informacijama i

e) načelo zagađivač plaća.

Član 7

Održivost životne sredine podrazumijeva:

- a) očuvanje prirodnog bogatstva tako da potrošnja obnovljivih materijala, vodenih i energetskih resursa ne prelazi okvire u kojima prirodni sistemi mogu to nadoknaditi i da potrošnja neobnovljivih resursa ne prelazi okvir u kojem se održivi obnovljivi resursi zamjenjuju,
- b) da stepen zagađujućih materija koje se emituju ne prelazi mogućnosti vazduha, vode, zemljišta da ih apsorbuje i preradi i
- v) stalno očuvanje biološke raznovrsnosti (biodiverziteta), ljudskog zdravlja, kvaliteta vazduha, vode i zemljišta, prema uslovima koji su potrebni za život ljudi, biljnog i životinjskog svijeta.

Član 8

- (1) Kada prijeti opasnost od nepopravljive štete po životnu sredinu, nedostatak naučne podloge ne može biti razlog za odgađanje uvođenja mjera predostrožnosti i prevencije da bi se spriječila dalja degradacija životne sredine.
- (2) Korišćenje životne sredine organizuje se i obavlja na način koji:
  - a) rezultira najnižim mogućim stepenom opterećenja i korišćenja životne sredine,
  - b) sprečava zagađivanje životne sredine i
  - v) sprečava štetu po životnu sredinu.
- (3) Pri korišćenju životne sredine mora se ispoštovati načelo predostrožnosti, to jest pažljivo upravljati i ekonomično koristiti elemente životne sredine, te svesti na najmanju moguću mjeru stvaranje otpada primjenom reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnog korišćenja prirodnih i vještačkih materijala.
- (4) Korisnik životne sredine koji izaziva opasnost po životnu sredinu ili uzrokuje štetu po životnu sredinu dužan je da odmah obustavi radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.
- (5) Ukoliko je šteta nastala kao posljedica dosadašnjih djelatnosti korisnika, korisnik je dužan da u što kraćem roku otkloni i popravi nastalu štetu u životnoj sredini.

Član 9

- (1) Svaku djelatnost koja bi mogla da ima štetne posljedice po životnu sredinu potrebno je zamijeniti drugom djelatnošću koja predstavlja znatno manji rizik i opasnost po životnu sredinu. Zamjena djelatnosti obavlja se i ukoliko su troškovi takve djelatnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.
- (2) Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se pri korišćenju proizvoda, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa, uz obavezno ograničavanje zagađivanja životne sredine na izvoru.

Član 10

- (1) Zahtjevi za visok nivo zaštite životne sredine i poboljšanje kvaliteta životne sredine sastavni su dio svih politika i strategija kojima je cilj unapređivanje životne sredine, a osiguravaju se u skladu sa načelom održivog razvoja.

(2) Svrha načela integralnog pristupa je sprečavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po životnu sredinu u cijelosti.

(3) Načelo integralnog pristupa obuhvata:

- a) uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa supstanci i proizvoda,
- b) predviđanje posljedica u svim elementima životne sredine kao rezultata djelovanja supstanci i djelatnosti (novih i postojećih),
- v) svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru,
- g) primjenjivanje opštih metoda za procjenjivanje i poređenje problema u životnoj sredini i
- d) primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite životne sredine i mjera usmјerenih ka izvorima kada su u pitanju emisije.

Član 11

(1) Planiranje, upravljanje i monitoring životne sredine na nivou Republike postiže se saradnjom i zajedničkim djelovanjem svih subjekata s ciljem zaštite životne sredine, svako u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti.

(2) Sprovođenje ciljeva koji se tiču životne sredine podstiče se međuentitetskom saradnjom i saradnjom sa Brčko Distrikтом, bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti životne sredine i drugim sporazumima o saradnji, kao i pružanjem informacija i podrške u vezi sa zaštitom životne sredine, a posebno u odnosima sa susjednim zemljama.

Član 12

(1) Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, a kojim raspolažu organi uprave, uključujući i informacije o opasnim supstancama i djelatnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost učestvovanja u donošenju odluka.

(2) Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (u daljem tekstu: Ministarstvo) i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: nadležni organi) dužni su da pomažu i razvijaju svijest javnosti omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti.

(3) Javnost ima pravo da učestvuje u postupcima koji se vode u skladu sa ovim zakonom ili drugim propisima.

(4) Svako zainteresovano lice koje smatra da su mu povrijeđena prava iz stava 3. ovog člana ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

Član 13

(1) Zagađivač životne sredine (u daljem tekstu: zagađivač) plaća naknadu za zagađivanje životne sredine u skladu sa propisom koji reguliše finansiranje zaštite životne sredine, kada svojim aktivnostima prouzrokuje ili može prouzrokovati opterećenje životne sredine, odnosno ako

proizvodi, koristi ili stavlja u promet sirovinu, poluproizvod ili proizvod koji sadrži štetne materije po životnu sredinu.

(2) Zagadivač, u skladu sa propisom iz stava 1. ovog člana, snosi ukupne troškove mjera za sprečavanje i smanjivanje zagadivanja koji uključuju troškove rizika po životnu sredinu i troškove uklanjanja štete nanesene životnoj sredini.

Član 14

Pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) biološka raznovrsnost (biodiverzitet) je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekoloških sistema, a uključuje raznovrsnost živih organizama iz svih izvora, uključujući između ostalog kopnene i vodne eko-sisteme i ekološke kompleksne kojima pripadaju; ovo uključuje raznovrsnost unutar vrsta, između vrsta, životnih zajednica i eko-sistema,
- b) genetički modifikovani organizam je organizam čiji je genetički materijal promijenjen metodama savremene biotehnologije,
- v) granične vrijednosti emisija su masa izražena u vidu specifičnih parametara, koncentracije i/ili nivoa emisija, koje neće biti prekoračene tokom određenog perioda ili određenih perioda,
- g) grupa proizvoda je bilo koja vrsta proizvoda ili usluga sa sličnim namjenama koji se kao takvi izjednačavaju u smislu upotrebe i zapažanja od potrošača,
- d) ekološka dozvola je odluka nadležnog organa donesena u formi rješenja kojom se utvrđuje da postrojenje ispunjava određene uslove za izgradnju i rad cijelog postrojenja ili dijela postrojenja, a može obuhvatiti jedno ili više postrojenja, na istoj lokaciji kojima upravlja isto odgovorno lice,
- đ) elementi životne sredine su zemljишte, vazduh, voda, biosfera, kao i izgrađena (vještačka) životna sredina koja je nastala kao rezultat djelatnosti ljudskog faktora koji je uz to i sastavni dio životne sredine,
- e) emisija je direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, u vidu vibracija, zračenja, toploće, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora i ispušta u vazduh, vodu ili zemljишte,
- ž) životna sredina je skup prirodnih i stvorenih vrijednosti čiji kompleksni međusobni odnosi čine okruženje, odnosno prostor i uslove za život,
- z) zagađivanje je direktno ili indirektno unošenje supstanci, vibracija, toploće ili buke u vazduh, vodu ili zemljишte izazvano ljudskom aktivnošću koje može biti štetno po zdravlje ljudi ili kvalitet životne sredine i može da dovede do oštećenja materijalnih dobara, ili da naruši ili omete uživanje i druge zakonite oblike korišćenja životne sredine,
- i) zadovoljavajuće stanje je ispunjenost svih standarda kvaliteta životne sredine koji su relevantni za lokaciju postrojenja, naročito oni koji se tiču zaštite zemljишta, vazduha i vode,
- j) zainteresovana strana ili organ je fizičko lice sa prebivalištem ili pravno lice sa sjedištem ili vlasnik, odnosno posjednik nepokretnosti sa sjedištem u području uticaja ili području koje će vjerovatno biti pod uticajem, odnosno organ uprave ili drugi republički organ ili organ jedinice lokalne samouprave koji može biti zainteresovan za planirani projekat, odnosno procjenu

njegovog uticaja na životnu sredinu, s obzirom na svoje specifične nadležnosti i odgovornosti, koje se odnose na zaštitu životne sredine,

k) zainteresovana javnost je javnost na koju utiče ili bi moglo uticati donošenje odluka o izdavanju ili reviziji i obnavljanju dozvola ili uslova iz dozvola ili koja ima interes u donošenju takvih odluka, u smislu ove definicije će se smatrati da interes imaju udruženja i fondacije koja promovišu zaštitu životne sredine,

l) zaštita životne sredine podrazumijeva sve odgovarajuće djelatnosti i mјere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanja životne sredine, smanjenje i otklanjanje štete koja je nastala i vraćanje na stanje prije izazvane štete,

lj) zemljište je površinski sloj Zemljine kore smješten između stjenovite podloge i površine, a koje se sastoji od mineralnih čestica, organskih materija, vode, vazduha i živih organizama,

m) značajna promjena je promjena u prirodi ili funkcionalanju, ili proširenje postrojenja, koja može da ima značajan negativan uticaj na ljudsko zdravlje ili životnu sredinu,

n) imisija je koncentracija supstanci na određenom mjestu i u određenom vremenu u životnoj sredini,

nj) izvještaj o strateškoj procjeni je dokument koji se prilaže uz određeni plan ili program i sadrži identifikaciju, opis i procjenu mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu zbog realizacije plana i programa, kao i varijante razmatrane i usvojene na osnovu ciljeva i prostornog obuhvata plana i programa,

o) javnost je jedno ili više fizičkih ili pravnih lica i njihova udruženja, organizacije ili grupe,

p) korišćenje životne sredine je djelatnost koja izaziva promjene u životnoj sredini, tako da se koristi životnom sredinom u cijelosti ili nekim njenim elementom kao prirodnim resursom ili ispuštajući supstance, odnosno energiju u životnu sredinu ili elemente životne sredine u okviru propisa koji uređuju oblast zaštite životne sredine,

r) mikroorganizmi su bilo koja mikrobiološka ćelijska ili nećelijska cjelina, sposobna da se replikuje ili prenosi genetički materijal,

s) monitoring je sistem praćenja stanja životne sredine, odnosno zagađivanja životne sredine, praćenje emisija i imisija, te prirodnih pojava,

t) najbolje raspoložive tehnike su najefektivniji i najnapredniji stepen razvoja djelatnosti i način njihovog obavljanja koje ukazuju na praktičnu pogodnost određenih tehnika kako da pruže osnov za granične vrijednosti emisija i druge uslove iz ekološke dozvole, propisane u cilju sprečavanja, ili ako to nije izvodljivo, u cilju smanjenja emisija i uticaja na životnu sredinu kao cjelinu,

ć) nesreća velikih razmjera je emisija velikih razmjera, požara ili eksplozije uslijed nekontrolisanih događaja nastalih tokom rada postrojenja koja predstavlja ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili životnu sredinu, neposrednu ili odgođenu, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstanci,

- u) nosilac projekta je fizičko ili pravno lice, uključujući republičke i druge ovlašćene institucije na čiji zahtjev se pokreće postupak za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu i/ili postupak za odobravanje studije uticaja na životnu sredinu,
- f) odgovorno lice je svako fizičko ili pravno lice koje u cijelosti ili dijelom rukovodi radom ili kontroliše postrojenje ili lice na koje je preneseno ovlašćenje za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja postrojenja ili pogona,
- h) opasnost je unutrašnje svojstvo opasnih supstanci ili fizičko stanje koje može da izazove štetu po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu,
- c) opasna supstanca je propisom određena supstanca, mješavina supstanci ili preparat u vidu sirovine, proizvoda, nusproizvoda, taloga ili međuproizvoda, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle da nastanu u slučaju nesreće,
- č) opasne lokacije su rudnici, nalazišta nafte ili rafinerije, postrojenja za snabdijevanje plinom i taljenje, termoelektrane, koksne peći, postrojenja za proizvodnju i obradu metala i minerala, hemijska postrojenja, postrojenja za tretman, spaljivanje i skladištenje otpada, postrojenja za proizvodnju energije iz otpada, postrojenja za tretman otpadnih voda, klanice, bojare i kožare, postrojenja za proizvodnju papira, brane i gasovodi ili naftovodi,
- dž) opterećivanje životne sredine je emisija supstanci ili energije u životnu sredinu,
- š) planovi i programi su svi razvojni ili drugi planovi i programi, osnov, uključujući i njihove izmjene, koje priprema i/ili usvaja organ na republičkom ili lokalnom nivou, ili koje nadležni organ priprema za odgovarajući postupak usvajanja u Narodnoj skupštini Republike Srpske ili Vladi Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), odnosno u jedinici lokalne samouprave, kao i planovi i programi koji se donose na osnovu posebnih propisa,
- aa) projekat jeste izvođenje građevinskih radova u skladu sa projektnom dokumentacijom, uključujući i izgradnju postrojenja i drugih sistema, kao i druge intervencije na prirodnom okruženju i pejzažu, uključujući i one koje se odnose na eksploraciju mineralnih resursa,
- ab) promjena u radu je promjena u prirodi, funkcionisanju ili proširenje postrojenja koje bi moglo da izazove posljedice po životnu sredinu,
- av) procjena uticaja na životnu sredinu je identifikovanje, opis i odgovarajuća procjena u odnosu na svaki pojedinačni slučaj, u skladu sa odredbama ovog zakona, direktni i indirektni uticaj nekog projekta na sljedeće elemente i faktore: stanovništvo i zdravlje ljudi, biološku, geološku i pejzažnu raznovrsnost, zemljište, vodu, vazduh, klimu, materijalna dobra, kulturno-istorijsko i prirodno nasljeđe, pejzaž i međudjelovanje navedenih faktora,
- ag) područje uticaja je područje ili dio prostora gdje je izazvan određen stepen uticaja na životnu sredinu koji je definisan zakonskim propisima ili koji može da nastane kao rezultat korišćenja životne sredine,
- ad) postrojenje podrazumijeva jedan ili više pogona, jednu ili više tehničkih jedinica na jednom mjestu u kojima se obavljaju djelatnosti koje mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu ili gdje postoje opasne supstance. Pod postrojenjem se podrazumijeva i obavljanje djelatnosti koja je neposredno tehnički povezana sa obavljanjem djelatnosti na mjestu postrojenja i koja može imati uticaj na nivo emisija, odnosno zagadživanja,

ad) prirodni resurs je komponenta prirodne životne sredine, odnosno sastavni dio prirodne životne sredine koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještačku životnu sredinu,

ae) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama je dokument koji je rezultat razmjene informacija i koji prvenstveno opisuje primjenjene tehnike, trenutne nivo emisija i potrošnje, tehnike koje se razmatraju za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, kao i zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama i sve tehnike u nastajanju,

až) rizik je mogućnost pojave određene posljedice unutar određenog perioda ili u određenim okolnostima,

az) standard kvaliteta životne sredine je propisani zahtjev koji se mora ispuniti u određenom periodu, u određenoj sredini ili određenom dijelu, kako je propisano ovim zakonom ili drugim zakonima,

ai) skladištenje je prisustvo neke količine opasnih supstanci radi skladištenja, odlaganja radi čuvanja na sigurnom mjestu ili držanja na lageru,

aj) strateška procjena uticaja na životnu sredinu je sistematski proces vrednovanja posljedica predloženih planova, programa ili strategija na životnu sredinu da bi se još u ranoj etapi donošenja odluka uz ekomska i društvena razmatranja, uključila i razmatranja o životnoj sredini,

ak) strateška procjena uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu je priprema izvještaja o stanju životne sredine, sprovođenje postupka konsultacija, uvažavanje izvještaja i rezultata konsultacija u postupku odlučivanja i donošenja ili usvajanja određenih planova i programa, kao i pružanje informacija i podataka o donesenoj odluci,

al) supstanca je bilo koji hemijski element i njegova jedinjenja, uz izuzetak radioaktivnih supstanci, genetski modifikovanih mikroorganizama i genetski modifikovanih organizama,

alj) udruženja i fondacije koja promovišu zaštitu životne sredine su organizacije koje se bave zaštitom životne sredine i koje su se svojim statutima opredijelile da promovišu zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: udruženja i fondacije), osnovane u skladu sa posebnim propisom,

am) uticaj na životnu sredinu je promjena u životnoj sredini nastala korišćenjem i opterećivanjem životne sredine,

an) indikativna mjerena, u smislu ovog zakona, su mjerena kojima se utvrđuje stanje kvaliteta životne sredine na lokaciji na kojoj se planira realizacija projekta ili izgradnja postrojenja, a koja se vrše za potrebe izrade dokumentacije u postupcima procjene uticaja na životnu sredinu i izdavanja ekološke dozvole,

anj) registar ispuštanja i prenosa zagađujućih materija je elektronska baza podataka o postrojenjima i zagađivanjima, uspostavljena kao jedinstveni registar o ispuštanju, prenosu i odlaganju zagađujućih materija u životnu sredinu iz pojedinačnih izvora zagađivanja,

ao) remedijacija je skup mjera i postupaka za potrebe sanacije zemljišta sa ciljem poboljšanja kvaliteta zemljišta do nivoa koji je bezbjedan za korišćenje i u skladu sa namjenom,

- ap) sanacija predstavlja skup mjera i aktivnosti na zaustavljanju zagađenja i dalje degradacije zemljišta i životne sredine do nivoa bezbjednog za korišćenje, u skladu sa namjenom,
- ar) rekultivacija predstavlja skup mjera i aktivnosti za ponovno formiranje zemljишnog sloja i uspostavljanje biljnih zajednica na zagađenim i degradiranim površinama,
- as) korisnik zemljišta je vlasnik ili zakupac zemljišta, odnosno pravno ili fizičko lice koje obavlja aktivnosti na površini zemljišta ili u zemljištu.

II ZAŠTITA ELEMENATA ŽIVOTNE SREDINE

Član 15

- (1) Zaštita elemenata životne sredine podrazumijeva zaštitu kvaliteta, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar elemenata i njihove prirodne ravnoteže.
- (2) Elementi životne sredine moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih elemenata životne sredine, uvezvi u obzir njihove međuzavisne odnose.
- (3) Posebnim propisima uređuju se pojedine oblasti zaštite i očuvanja elemenata životne sredine, način opterećivanja i korišćenja elemenata i zaštita od uticaja koji predstavljaju opasnost po životnu sredinu.

Član 16

- (1) Zaštita zemljišta obuhvata zaštitu površine zemljišta i ispotpovršinskih slojeva zemljišta, a ostvaruje se sprovođenjem mjera i aktivnosti u postupcima planiranja, upravljanja, korišćenja, monitoringa i zaštite od zagađenja i degradacije zemljišta radi očuvanja njegovih prirodnih osobina i funkcija.
- (2) Očuvanje zemljišta kao prirodnog resursa, u smislu ovog zakona, postiže se sprečavanjem ili otklanjanjem štetnih promjena u zemljištu koje mogu da nastanu kao posljedica nekontrolisane promjene namjene i korišćenja zemljišta, neplanske urbanizacije, požara i hemijskih nesreća, zagađenja nastalog upravljanjem otpadom, ispuštanjem otpadnih voda, emisijama iz tačkastih i difuznih izvora i slično.
- (3) Pravna lica i preduzetnici, odnosno vlasnici ili korisnici zemljišta čija djelatnost, odnosno aktivnost utiče ili može uticati na kvalitet zemljišta obezbjeđuju tehničke mjere za sprečavanje ispuštanja zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljište, planiraju troškove zaštite zemljišta od zagađivanja i degradacije, prate uticaj svoje djelatnosti, odnosno aktivnosti na kvalitet zemljišta, te obezbjeđuju i druge mjere zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima.
- (4) Ukoliko se obavljanjem aktivnosti, odnosno djelatnosti ugrozi, zagadi ili degradira zemljište, subjekti iz stava 3. ovog člana će da osiguraju ispitivanje nivoa zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu putem pravnog lica akreditovanog za monitoring kvaliteta zemljišta u skladu sa posebnim propisom koji reguliše postupak akreditacije, kao i da izvrše mjere za otklanjanje i zaustavljanje zagađenja, uključujući sanaciju, remedijaciju i rekultivaciju zemljišta, do nivoa koji je bezbjedan za korišćenje, u skladu sa namjenom.
- (5) Ukoliko postoji sumnja o zagađenosti zemljišta, ekološki inspektor nalaže subjektima iz stava 3. ovog člana, obavezu ispitivanja nivoa zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu,

ograničava ili zabranjuje pojedine ili sve aktivnosti koje se obavljaju na zemljištu ili u njegovoj neposrednoj okolini i nalaže mjere za otklanjanje i zaustavljanje zagađenja, do otklanjanja uzroka zagađenja.

(6) Ministar donosi propis kojim se propisuju granične i remedijacione vrijednosti zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu.

Član 16a

(1) U slučaju incidenta ili nesreće velikih razmjera u kojem je došlo do zagađenja zemljišta, ekološki inspektor nalaže hitne mjere, i to:

- a) obavezu hitnog ispitivanja zagađujućih, opasnih i štetnih materija u zemljištu,
- b) zabranjuje aktivnosti kojima se mogu izazvati dalja zagađenja zemljišta,
- v) nalaže mjere za zaustavljanje zagađenja i otklanjanje štete ili prijeteće opasnosti od štete u životnoj sredini.

(2) Sredstva za realizaciju hitnih mjera obezbjeđuje lice koje je prouzrokovalo zagađenje ili oštećenje zemljišta.

(3) Ukoliko je lice koje je prouzrokovalo zagađenje ili oštećenje zemljišta nepoznato, hitne mjere i sanaciju nastale štete u životnoj sredini sprovodi vlasnik ili korisnik zemljišta na kojem je utvrđeno prisustvo zagađujućih, opasnih i štetnih materija.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana vlasnik ili korisnik zemljišta na kojem je utvrđeno prisustvo zagađujućih, opasnih i štetnih materija ima pravo na naknadu troškova sanacije nastale štete na način i po postupku uređenim propisom koji reguliše obligacione odnose.

Član 16b

(1) S ciljem sanacije, odnosno poboljšanja stanja zagađenog i degradiranog zemljišta do nivoa bezbjednog za korišćenje u skladu s namjenom, sprovode se odgovarajuće mjere i aktivnosti, odnosno remedijacija i/ili rekultivacija zemljišta.

(2) Remedijacija zemljišta sprovodi se u slučajevima kada zagađenje zemljišta na određenoj lokaciji prevaziđa koncentracije zagađujućih, opasnih i štetnih materija propisanih remedijacionih vrijednosti, kao i u slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti, ukoliko navedeno prekoračenje može da ima značajne posljedice na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

(3) Rekultivacija zemljišta sprovodi se na zagađenim i degradiranim površinama radi ponovnog formiranja zemljišnog sloja i uspostavljanja biljnih zajednica na površinama na kojima je vršena eksploatacija mineralnih sirovina, neuspjelo pošumljavanje, kao i u slučaju elementarnih nepogoda, požara i drugih antropogenih uticaja.

Član 16v

(1) Izvođenje radova na remedijaciji i rekultivaciji zagađenog zemljišta vrši se prema izrađenom projektu.

(2) Projekat remedijacije i rekultivacije može da izrađuje pravno lice koje ispunjava uslove za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti građenja i uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine u skladu sa ovim zakonom i zakonom koji reguliše oblast uređenja prostora i građenja.

(3) Projekat iz stava 3. ovog člana dostavlja se Ministarstvu u postupcima procjene uticaja na životnu sredinu i izdavanja ekološke dozvole.

(4) Ministar donosi propis kojim se propisuje sadržaj projekta remedijacije i rekultivacije.

Član 16g

Odredbe ovog zakona koje se odnose na zaštitu zemljišta ne primjenjuju se na poljoprivredno, šumsko i vodno zemljište, čija zaštita je uređena posebnim propisima.

Član 17

(1) Vode se mogu koristiti i opterećivati, a otpadne vode ispuštati u vode uz primjenu odgovarajućeg tretmana, na način i do nivoa koji ne predstavlja opasnost za prirodne procese ili za obnovu kvaliteta i količine vode i koji ne umanjuje mogućnost njihovog višenamjenskog korišćenja.

(2) Zaštita i korišćenje voda ostvaruje se u okviru integralnog upravljanja vodama, i to sproveđenjem mjera za očuvanje površinskih i podzemnih voda i njihovih rezervi, kvaliteta i količina, kao i zaštitom korita, obalnih područja i slivova, u skladu sa posebnim zakonom.

(3) Mjere zaštite voda obezbjeđuju sprečavanje ili ograničavanje unošenja u vode opasnih, otpadnih i drugih štetnih materija, praćenje i ispitivanje kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i kvaliteta otpadnih voda i njihovo prečišćavanje.

Član 18

(1) Zaštita vazduha ostvaruje se preduzimanjem mjera sistematskog praćenja kvaliteta vazduha, smanjenjem zagađivanja vazduha zagađujućim materijama ispod propisanih graničnih vrijednosti i preduzimanjem tehničko-tehnoloških i drugih potrebnih mjera za smanjenje emisije, praćenjem uticaja zagađenog vazduha na zdravlje ljudi i životnu sredinu. Mjere zaštite vazduha obezbjeđuju očuvanje atmosfere u cijelosti sa svim njenim procesima i klimatskim obilježjima.

(2) Planiranje zaštite vazduha, izvori emisija, zaštita vazduha, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite vazduha sprovodi se u skladu sa posebnim propisom koji reguliše zaštitu vazduha.

Član 19

(1) Očuvanje biosfere obuhvata zaštitu organizama, njihovih zajednica i staništa, uključujući i očuvanje prirodnih procesa i prirodne ravnoteže unutar ekosistema, uz obezbjeđivanje njihove održivosti.

(2) Biološka raznovrsnost i biološki resursi štite se i koriste na način koji omogućava njihov opstanak, raznovrsnost, obnavljanje i unapređivanje u slučaju narušenosti.

(3) Zaštita biološke raznovrsnosti i korišćenje bioloških resursa, vrši se na osnovu ovog zakona i posebnog propisa koji reguliše zaštitu prirode.

Član 20

(1) Prostornim planom određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama zavisno od stepena opterećenja životne sredine i svrhe izgradnje na određenim lokacijama.

(2) Obavljanje određenih djelatnosti u pojedinim zonama gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje dozvoljeno je na način utvrđen posebnim propisima kojim je regulisan stepen opterećenja životne sredine u skladu sa prirodnom opterećivanjem životne sredine i ovim zakonom.

(3) Zelene površine, kao i pojas zaštitnih zona na teritoriji jedinica lokalne samouprave uređuju se posebnim propisima.

Član 21

(1) Upravljanje opasnim supstancama, odnosno zaštita od organskih i neorganskih supstanci sa opasnim svojstvima, kao i planiranje, organizovanje i preduzimanje preventivnih i sanacionih mjera vrši se pod uslovima i na način kojim se obezbjeđuje smanjenje rizika po životnu sredinu i zdravlje ljudi i pružanje adekvatnog odgovora na opasnosti po životnu sredinu.

(2) Pravno i fizičko lice koje upravlja opasnim supstancama ili koje primjenjuje tehnologije štetne po životnu sredinu dužno je da preduzima sve potrebne zaštitne i bezbjednosne mjere kojima se rizik od opasnosti po životnu sredinu i zdravlje ljudi svodi na najmanju moguću mjeru, u skladu sa posebnim propisima koji regulišu tu oblast.

Član 22

(1) Zaštita od štetnog uticaja otpada po životnu sredinu obuhvata sve vrste supstanci i proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakovanje tih supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

(2) Imalac otpada dužan je da preduzima adekvatne mjere za upravljanje otpadom i obezbijedi osnovne mјere radi sprečavanja ili smanjenja nastajanja, ponovnu upotrebu i reciklažu otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina i korišćenje otpada kao energenta, odnosno odlaganje otpada.

(3) Posebnim propisom uređuju se planiranje upravljanja otpadom, dozvole za upravljanje otpadom, nadzor nad upravljanjem otpadom, djelatnosti i odgovornosti upravljanja otpadom, prekogranično kretanje otpada i naknada štete.

Član 23

(1) Korisnik izvora buke može upotrebljavati izvore buke uz primjenu mјera zaštite kojima se smanjuju emisije buke, odnosno upotreba postrojenja, uređaja, mašina, transportnih sredstava i aparata koji prouzrokuju buku.

(2) Zaštita od buke uređuje se propisom, koji donosi ministar, a kojim se detaljnije propisuju granične vrijednosti intenziteta buke u područjima prirodne i izgrađene životne sredine u skladu sa utvrđenom namjenom područja, način mјerenja buke na otvorenom i u zatvorenom prostoru, kao i prostorni razmještaj područja (zona).

(3) Za projekte za koje se, u skladu sa ovim zakonom, sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i postrojenja za koja se izdaje ekološka dozvola, mjere zaštite od buke utvrđuju se u studiji o procjeni uticaja na životnu sredinu i dokazima uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

(4) Za postrojenja za koja nije potrebno pribavljanje ekološke dozvole, mjere zaštite od buke utvrđuju se urbanističko-tehničkim uslovima, koji čine sastavni dio lokacijskih uslova.

(5) Izuzetno od vrijednosti propisanih propisom iz stava 2. ovog člana, jedinica lokalne samouprave može, za pojedina područja, propisati niže nivoe intenziteta buke od graničnih vrijednosti propisanih propisom iz stava 2. ovog člana i u tom slučaju odrediti posebne mjere i vrijeme njihovog važenja, kao i odobriti radove koji izazivaju prekoračenje dozvoljenih nivoa buke u određenom vremenskom roku.

Član 24

(1) Zaštita od zračenja sprovodi se primjenom sistema mjera kojima se sprečava ugrožavanje životne sredine i zdravlje ljudi od dejstava zračenja koja potiču iz ionizujućih i nejonizujućih izvora i otklanaju posljedice emisija koje izvori zračenja emituju ili mogu da emituju.

(2) Pravno i fizičko lice može da proizvodi i koristi izvore ionizujućih i nejonizujućih zračenja pod uslovima propisanim posebnim propisima.

III INFORMISANJE I EDUKACIJA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Član 25

(1) Nadležni organi, ovlašćene i druge organizacije dužni su da redovno, blagovremeno i objektivno obavještavaju javnost o stanju životne sredine, odnosno o pojavama koje se prate u okviru monitoringa emisije i imisije, kao i mjerama upozorenja ili razvoju zagađenja koja mogu predstavljati opasnost za život i zdravlje ljudi u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Javnost ima pravo pristupa propisanim registrima ili evidencijama koje sadrže informacije i podatke u skladu sa ovim zakonom.

Član 26

Korisnici životne sredine dužni su da obavljaju mjerjenja opterećivanja i korišćenja životne sredine koja su posljedica njihovih djelatnosti na način utvrđen ovim zakonom, o čemu vode evidenciju i omogućavaju nadležnim organima pristup tim podacima.

Član 27

(1) Obim i vrsta štete po životnu sredinu, utvrđeni pravosnažnom odlukom nadležnog organa uprave ili suda upisuju se u javne evidencije koje se vode kod Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

(2) Na osnovu zahtjeva vlasnika nepokretnosti, pravosnažnom odlukom organa uprave ili suda utvrđuje se prestanak ili smanjenje stepena zagađenosti životne sredine, a navedena odluka se po službenoj dužnosti dostavlja organu iz stava 1. ovog člana radi brisanja izvršenog upisa.

Član 28

(1) Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za prosvjetu i kulturu i ministarstvom nadležnim za nauku i tehnologiju, izrađuje i postupa u skladu sa godišnjim obrazovnim planovima u oblasti zaštite životne sredine kojima se unapređuje obrazovanje i svijest javnosti o zaštiti životne sredine u nastavnom i vannastavnom programu.

(2) Obrazovni planovi sadrže:

- a) podatke o pristupu informacijama iz oblasti zaštite životne sredine,
- b) učestvovanje u odlučivanju i ostvarivanju prava o pitanju zaštite životne sredine i
- v) obrazovne i promotivne aktivnosti, akcije i programe sa ciljem jačanja brige i svijesti o potrebi zaštite i održivog upravljanja životnom sredinom.

(3) Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nadležnim za prosvjetu i kulturu i ministarstvom nadležnim za nauku i tehnologiju, obezbeđuje kontinuiranu saradnju, zajedničke aktivnosti i podršku programima i aktivnostima, kao i redovnu obuku udruženja i fondacija.

Član 29

(1) Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za nauku i tehnologiju, koordiniše podršku i procjenu naučnih istraživanja i tehničkog razvoja kojim se omogućava istraživanje stanja životne sredine.

(2) Studija usmjerena na istraživanje stanja životne sredine i razvoja zaštite životne sredine predmet je prioritetne podrške.

Član 30

Ministarstvo sarađuje sa ministarstvom nadležnim za prosvjetu i kulturu, kao i drugim ministarstvima i osigurava stručnu edukaciju o životnoj sredini i omogućava unapređivanje znanja na trajnom osnovu.

Član 31

(1) Republički organi uprave i organi jedinica lokalne samouprave dužni su da izvršavaju obaveze iz člana 30. ovog zakona posredstvom institucija za obrazovanje, u saradnji sa udruženjima i fondacijama i drugim stručnim institucijama koje promovišu zdravu životnu sredinu.

(2) Republički organi uprave i organi jedinica lokalne samouprave dužni su da pružaju podršku obrazovnim i naučnim institucijama, vjerskim zajednicama, stručnim organizacijama i udruženjima da bi mogli djelotvornije sprovoditi svoje obrazovne djelatnosti.

Član 32

(brisano)

IV UČEŠĆE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA KOJE SE ODNOSE NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 33

(1) Ministarstvo, samostalno ili u saradnji sa udruženjima i fondacijama, promoviše zaštitu životne sredine i pruža informacije o životnoj sredini na transparentan način, korišćenjem publikacija u štampanoj i elektronskoj formi koje su lako dostupne javnosti, kao i korišćenjem sredstava javnog informisanja.

(2) U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu, Ministarstvo samostalno ili u saradnji sa udruženjima i fondacijama sve podatke koje posjeduje blagovremeno dostavlja zainteresovanoj javnosti ugroženih područja radi preuzimanja mjera za sprečavanje ili ublažavanje štete koja proizlazi iz određene opasnosti.

Član 34

Informacija o životnoj sredini u smislu ovog zakona je informacija u pisanoj, vizuelnoj, audio, elektronskoj ili bilo kojoj drugoj materijalnoj formi o:

- a) stanju, zaštiti, održivom korišćenju ili unapređivanju elemenata životne sredine, kao što su vazduh, voda, zemljište, pejzaž, prostor i prirodna područja, biodiverzitetu i njegovim komponentama i međudjelovanju ovih elemenata,
- b) faktorima kao što su supstance, energija, buka i radijacija, djelatnosti i administrativne mjere, sporazumi o zaštiti životne sredine, planovi i programi, koji utiču ili postoji vjerovatnoća da će uticati na elemente životne sredine iz tačke a) ovog člana i analiza troškova i korisnih efekata i druge ekonomske analize i pretpostavke koje se koriste u odlučivanju u životnoj sredini i
- v) stanju zdravlja stanovništva i bezbjednosti, životnim uslovima, kulturnim dobrima i građevinama, u mjeri u kojoj su ili bi mogli da budu pod uticajem stanja elemenata životne sredine ili preko ovih elemenata pod uticajem faktora, djelatnosti ili mjera navedenih u tački b) ovog člana.

Član 35

Pristup javnosti informacijama, učestvovanje u odlučivanju i zaštiti prava iz oblasti zaštite životne sredine imaju sva fizička lica bez obzira na državljanstvo, nacionalnost ili mjesto prebivališta i pravna lica bez obzira na sjedište.

Član 36

(1) Nadležni organi moraju obezbijediti da informacije o životnoj sredini učine dostupnim javnosti, kao i kopiju dokumentacije koja sadrži takvu informaciju.

(2) Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini mora biti u pisanoj formi. U zahtjevu se ne moraju navesti razlozi zbog kojih se traži informacija.

(3) Odgovor na zahtjev mora biti u pisanoj formi, osim u sljedećim slučajevima:

- a) ako je opravdano da organ uprave dostavi tražene informacije u drugoj formi, s tim da postoji obaveza organa da obrazloži razlog zbog kojeg se informacija dostavlja u drugoj formi ili
- b) ukoliko je informacija dostupna javnosti u drugoj formi.

(4) Informacije o životnoj sredini dostavljaju se najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za pristup informacijama.

(5) Odgovor o odbijanju zahtjeva daje se u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za pristup informacijama.

Član 37

(1) Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini odbija se ukoliko:

- a) organi uprave ne posjeduju tražene informacije o životnoj sredini,
- b) je zahtjev očigledno neosnovan ili ne sadrži dovoljno podataka u vezi sa traženom informacijom i
- v) se zahtjev tiče materijala koji je u fazi pripreme ili se tiče unutrašnje komunikacije organa uprave gdje je takvo izuzimanje od davanja informacije predviđeno nekim drugim zakonom, uzimajući u obzir narušavanje opštег interesa davanjem informacije, ili je informacija već dostavljena predstavnicima udruženja i fondacija, zainteresovanom stanovništvu odnosnog područja i stampi zbog kolektivnog javnog interesa. U tom slučaju nadležni organ uprave će uputiti podnosioca zahtjeva gdje može dobiti potrebne informacije.

(2) Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini može biti odbijen ukoliko bi davanje informacija imalo štetan uticaj na:

- a) međunarodne odnose, odbranu ili opštu bezbjednost,
- b) tok postupka, pravo lica na pravedno suđenje i mogućnost organa uprave da sprovede krivični ili disciplinski postupak,
- v) povjerljivost informacija koje se tiču trgovine i industrije i informacije o emisijama koje su bitne za zaštitu životne sredine, ukoliko je to utvrđeno posebnim propisom s ciljem zaštite ekonomskih interesa,
- g) prava intelektualne svojine,
- d) povjerljivost ličnih podataka i/ili dokumenta koji se odnose na fizička lica u slučaju da ta lica nisu dala saglasnost za otkrivanje datih informacija javnosti, ukoliko je to utvrđeno zakonom,
- đ) interes trećeg lica koje je obezbijedilo tražene informacije a da na to nije bilo obavezno i ukoliko to lice ne da saglasnost za otkrivanje datog materijala i
- e) životnu sredinu na koju se informacije odnose, kao što su mjesta uzgoja rijetkih vrsta.

(3) Razlog za odbijanje zahjeva za pristup informacijama iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen. Ukoliko organ uprave ne posjeduje tražene informacije, dužan je da u najkraćem mogućem roku proslijedi zahtjev organu uprave koji bi mogao imati tražene informacije i o tome obavijesti podnosioca zahtjeva.

Član 38

(1) Troškove pružanja informacija snosi podnositac zahtjeva za pristup informacijama o životnoj sredini.

(2) Troškovi iz stava 1. ovog člana su stvarni troškovi umnožavanja i troškovi koje nadležni organ ima u slučajevima u kojima mora da sproveđe istraživanje ili neke druge aktivnosti na koje nije obavezan zakonom.

Član 39

(1) Nadležni organi će osigurati učešće javnosti u:

- a) postupcima procjene uticaja projekata na životnu sredinu i
- b) postupcima izdavanja ekoloških dozvola.

(2) Nadležni organi će primijeniti odredbe ovog člana i na odluke o predloženim djelatnostima koje nisu navedene u stavu 1. ovog člana koje mogu da imaju značajan uticaj na životnu sredinu.

(3) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se u slučaju donošenja odluka o djelatnostima koje služe odbrani Republike.

(4) Nakon pokretanja postupaka iz stava 1. ovog člana, zainteresovana javnost će biti obaviještena posredstvom sredstava javnog informisanja o:

- a) predloženim djelatnostima i podnesenom zahtjevu;
- b) predviđenom postupku, uključujući dostupne informacije o:
  - 1) pokretanju postupka,
  - 2) mogućnosti za učešće javnosti,
  - 3) vremenu i mjestu javne rasprave ako je predviđena,
  - 4) nadležnim organima od kojih se mogu dobiti bitne informacije i kod kojih javnost može izvršiti pristup bitnim informacijama,
  - 5) nadležnim organima ili drugom zvaničnom organu kojima se mogu podnijeti primjedbe i pitanja kao i vremenski rok za podnošenje primjedaba ili pitanja,
  - 6) stanju životne sredine i
  - 7) činjenici da je data djelatnost podložna entitetskom ili prekograničnom postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

(5) Zainteresovana javnost će biti obaviještena o vremenu postupka izvođenja dokaza, kao i o tome da se u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka mogu podnijeti dokazi i činjenice koje su od uticaja na predloženu djelatnost iz stava 1. ovog člana.

Član 40

(1) Nadležni organ će, na zahtjev zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa omogućiti besplatan uvid u sve informacije koje su relevantne za donošenje odluka iz člana 39. ovog zakona.

(2) Uvid se odnosi na:

- a) opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene aktivnosti uključujući procjenu očekivanih emisija,
- b) opis značajnih uticaja predložene aktivnosti po životnu sredinu,
- v) opis mjera koje su predviđene za sprečavanje i/ili smanjenje tih uticaja, uključujući emisije,
- g) kratak netehnički rezime navedenih podataka,
- d) prikaz osnovnih alternativnih rješenja proučenih od podnosioca zahtjeva i
- đ) osnovne izvještaje i stručna mišljenja koja su pripremili organi iz člana 65. stav 1. ovog zakona.

(3) Zainteresovana javnost, zainteresovana strana ili organ mogu, u roku od 30 dana od dana uvida u informacije iz stava 2. ovog člana, u pisanoj formi podnijeti primjedbe, sugestije ili mišljenja koje će nadležni organ razmotriti prilikom donošenja odluke.

(4) Nadležni organ može, u slučaju izuzetno složenih pitanja, na zahtjev zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa produžiti rok iz stava 3. ovog člana za najviše 30 dana.

(5) Nadležni organ obavještava javnost o donesenoj odluci, kao i razlozima na kojima se odluka zasniva.

Član 41

Svako lice koje smatra da njegov zahtjev za pristup informacijama nije razmatran, da je neosnovano odbijen, da na njega nije u potpunosti ili pravilno odgovoreno ima pravo pokretanja postupaka za zaštitu svojih prava.

Član 42

(1) Predstavnici zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa koji su učestvovali u postupku odlučivanja iz člana 39. ovog zakona mogu da koriste pravna sredstva protiv donesene odluke.

(2) Predstavnici zainteresovane javnosti, zainteresovane strane ili organa pored prava učestvovanja u postupcima izdavanja dozvola i procjene uticaja na životnu sredinu imaju pravo, ukoliko se neko ponaša suprotno principima zaštite životne sredine propisanim ovim zakonom, pokrenuti postupak zaštite svojih prava pred nadležnim organima.

(3) Udruženja i fondacije koji promovišu zaštitu životne sredine, kao predstavnici zainteresovane javnosti iz stava 1. ovog člana mogu da koriste pravna sredstva protiv donesene odluke.

V PLANIRANJU I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 43

- (1) U Republici Srpskoj se donose sljedeći planski dokumenti o zaštiti životne sredine:
- a) Strategija zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Strategija) i
  - b) Plan zaštite životne sredine jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: lokalni plan).
- (2) Strategija dugoročno određuje i usmjerava ciljeve upravljanja životnom sredinom na načelima održivog razvoja u skladu sa ukupnim privrednim, društvenim, socijalnim i kulturnim razvojem na području Republike.
- (3) Strategija sadrži osnove za usmjeravanje i usklađivanje privrednih, tehničkih, naučnih, obrazovnih, organizacionih i drugih mjera, te mjera sprovođenja međunarodnih obaveza radi zaštite životne sredine.
- (4) Strategije donesene u skladu sa posebnim zakonima, za pojedine elemente životne sredine, prenose se u strategiju iz stava 1. ovog člana i čine njen sastavni dio.
- (5) Lokalni plan mora biti usklađen sa Strategijom.
- (6) Strategiju sprovode nadležni republički organi uprave i organizacije, a lokalne planove sprovode nadležni organi jedinice lokalne samouprave, na način i pod uslovima propisanim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.
- (7) Svi planski dokumenti zaštite životne sredine donose se na period od deset godina.

Član 44

- (1) Strategija naročito sadrži:
- a) podatke o stanju životne sredine po pojedinim elementima životne sredine, te ocjenu stanja životne sredine,
  - b) načela i mjere za određivanje ciljeva i prioriteta, v) prikaz vrsta i izvora pritisaka na životnu sredinu, g) osnovne ciljeve i smjernice za cjelovito upravljanje životnom sredinom,
  - d) osnovne ciljeve i mjere za sprovođenje zaštite životne sredine u cjelini, po elementima životne sredine i prostornim cjelinama, te prioritetne mjere zaštite,
  - đ) pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno sprovesti sanaciju ugrožene životne sredine i osnovne uslove za njeno sprovođenje,
  - e) osnovne smjernice za upravljanje rizicima, sprečavanje i nadziranje opasnosti od nesreća velikih razmjera,
  - ž) osnov osiguranja najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i privrednih mjera upravljanja životnom sredinom,
  - z) kratkoročne i dugoročne mjere za sprečavanje i ograničavanje zagađenja životne sredine i redoslijed njihovog ostvarivanja s rokom izvršavanja,

- i) osnov monitoringa životne sredine u skladu sa obavezama preuzetim međudržavnim ugovorom,
- j) izvore i procjenu potrebnih sredstava za sprovođenje mjera zaštite životne sredine,
- k) analizu troškova i koristi za sprovođenje mjera zaštite životne sredine,
- l) osnov ravnomjernog privrednog razvoja i efikasne zaštite životne sredine,
- lj) osnov usmjeravanja i unapređivanja obrazovanja na području zaštite životne sredine,
- m) osnov usmjeravanja naučnoistraživačkog rada na području zaštite životne sredine,
- n) postupak provjere ostvarenja ciljeva, smjernica i mjera zaštite životne sredine i
- nj) druge potrebne podatke.

(2) Strategija, osim podataka iz stava 1. ovog člana, može da sadrži i strateška dokumenta o zaštiti vazduha i prirode, upravljanja otpadom i drugim sastavnim elementima životne sredine i uticajima na životnu sredinu, koji se donose na osnovu posebnih zakona.

(3) Strategiju priprema Ministarstvo u saradnji sa drugim nadležnim ministarstvima.

(4) Strategiju donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.

Član 45

(1) Realizacija Strategije ostvaruje se akcionim planom za realizaciju strategije, koji donosi Vlada.

(2) Akcioni plan sadrži:

- a) mjere i aktivnosti,
- b) način sprovođenja mjera,
- v) redoslijed ostvarivanja mjera,
- g) rok izvršavanja,
- d) nosioce sprovođenja i
- đ) projekte i procjenu sredstava za sprovođenje plana sa naznačenim izvorima finansiranja.

Član 46

(1) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da pripremi i doneće lokalne planove u skladu sa Strategijom.

(2) Lokalni plan sadrži dugoročne mjere i aktivnosti zaštite životne sredine, koji su od interesa i u nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

(3) Lokalni plan sadrži:

- a) podatke o stanju životne sredine po pojedinim elementima životne sredine, te ocjenu stanja životne sredine,
- b) mjere za predviđanje, sprečavanje i ograničavanje zagađenja životne sredine,
- v) subjekte koji su dužni da sprovode mjere i ovlašćenja u vezi sa sprovođenjem mjera zaštite životne sredine,
- g) smjernice i mjere za očuvanje i unapređivanje zaštite životne sredine,
- d) monitoring životne sredine i ocjenu potrebe uspostavljanja mreže za dodatni monitoring životne sredine,
- đ) način sprovođenja interventnih mjera u vanrednim slučajevima zagađenja životne sredine,
- e) rokove za preduzimanje pojedinih mjera,
- ž) izvore finansiranja za sprovođenje pojedinih mjera i procjenu potrebnih sredstava i
- z) druge potrebne podatke.

Član 47

(1) Za potrebe ostvarivanja ciljeva Strategije i akcionog plana, te zbog cjelovitog uvida u stanje životne sredine, izrađuje se izvještaj o stanju životne sredine svake dvije godine.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovoga člana sadrži:

- a) podatke o stanju životne sredine u Republici,
- b) podatke o uticaju pojedinih djelatnosti na životnu sredinu,
- v) podatke o nepovoljnim uticajima na životnu sredinu,
- g) stanje pritisaka na životnu sredinu,
- d) ocjenu sprovedenih mjera i njihovu efikasnost,
- đ) pregled ostvarivanja ciljeva Strategije,
- e) ocjenu o korišćenju finansijskih sredstava za zaštitu životne sredine,
- ž) procjenu potrebe izrade novih ili izmjene i dopune postojećih dokumenata i
- z) druge važne podatke za zaštitu životne sredine.

(3) Izvještaj iz stava 1. ovog člana Ministarstvo podnosi Vladi.

(4) Radi ostvarivanja lokalnih planova skupština jedinice lokalne samouprave, na prijedlog odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine, donosi izvještaj o stanju životne sredine za područje jedinice lokalne samouprave, svake dvije godine.

(5) Na osnovu podnesenih izvještaja nadležne skupštine mogu izmijeniti ili dopuniti odgovarajuća planska dokumenta.

VI STRATEŠKA PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 48

(1) Strateška procjena uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: strateška procjena) vrši se za planove, programe i osnove (u daljem tekstu: planovi i programi) u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacijama, turizma, očuvanja prirodnih staništa i biljnog i životinjskog svijeta, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata određenih propisima kojima se uređuje procjena uticaja na životnu sredinu.

(2) Za planove i programe kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučaju manjih izmjena planova i programa koje ne zahtijevaju propisani postupak usvajanja, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana, odluku kojom se utvrđuje obaveza sprovođenja strateške procjene donosi organ nadležan za pripremu plana i programa ukoliko, prema kriterijumima propisanim posebnim propisom, utvrdi da postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu.

(3) Kriterijume na osnovu kojih se odlučuje o sprovođenju strateške procjene za planove i programe iz stava 2. ovog člana ministar utvrđuje posebnim propisom.

Član 49

Obaveza propisana članom 48. ovog zakona ne odnosi se na planove i programe namijenjene bezbjednosti Republike, na planove ublažavanja i otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i na finansijske i budžetske planove.

Član 50

(1) Strateške procjene koje se izrađuju za planove i programe na različitim nivoima moraju biti međusobno uskladene i uskladene sa procjenama uticaja projekata na životnu sredinu, kao i planovima i programima zaštite životne sredine.

(2) Osnov strateške procjene čini plan ili program kojim se utvrđuje okvir za razvoj određenog sektora, odnosno njegove karakteristike, ciljevi i prostorni obuhvat.

Član 51

Strateška procjena sprovodi se u sljedećim fazama:

a) faza pripremnih radnji, koja obuhvata:

1) odlučivanje o izradi strateške procjene,

- 2) izbor nosioca izrade izvještaja o strateškoj procjeni i
- 3) učešće zainteresovanih organa i organizacija; b) faza pripreme izveštaja o strateškoj procjeni; v) faza konsultacija, koja obuhvata:
  - 1) učešće zainteresovanih organa i organizacija,
  - 2) učešće javnosti,
  - 3) konsultacije sa zainteresovanim organima, organizacijama i javnosti drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta, ili druge zemlje, ukoliko izvršenje plana i programa može imati uticaj na životnu sredinu drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge zemlje,
  - 4) izvještaj o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i
- g) faza ocjene izvještaja o strateškoj procjeni, koja podrazumijeva izdavanje mišljenja Ministarstva o izvještaju o strateškoj procjeni, koje uzima u obzir rezultate konsultacija sa organima i organizacijama, te sa javnosti i posebno konsultacije vođene sa predstavnicima drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države.

Član 52

- (1) Odluku o izradi strateške procjene, za planove i programe iz člana 48. stav 1. ovog zakona, donosi organ nadležan za pripremu plana i programa po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.
- (2) Odluka kojom se utvrđuje obaveza sprovođenja strateške procjene, za planove i programe iz člana 48. stav 2. ovog zakona sadrži:
  - a) razloge za vršenje strateške procjene prema kriterijumima iz propisa iz člana 48. stav 3. ovog zakona,
  - b) rezime pitanja i problema koji se odnose na životnu sredinu u planu i programu koji će biti razmatrani u okviru strateške procjene,
  - v) razloge za izostavljanje pojedinih pitanja i problema koji se odnose na životnu sredinu u planu i programu iz strateške procjene,
  - g) elemente izvještaja o strateškoj procjeni,
  - d) izbor i obaveze nosioca izrade izvještaja o strateškoj procjeni,
  - đ) način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade i razmatranja izvještaja o strateškoj procjeni i
  - e) druge podatke od značaja za izradu strateške procjene.
- (3) Odluka kojom se odlučuje da sprovođenje strateške procjene nije obavezno, sadrži:
  - a) podatke o vrsti plana i programa i razlozima zbog kojih se ne izrađuje strateška procjena,

b) kriterijume na osnovu kojih je ocijenjeno da ne postoji mogućnost značajnijih uticaja na životnu sredinu i

v) druge relevantne podatke na osnovu kojih je odlučeno da se ne pristupi izradi izvještaja o strateškoj procjeni.

(4) Odluke iz st. 1. i 2. ovog člana čine sastavni dio odluke o pripremi plana i programa.

Član 53

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa odlučuje o izboru nosioca izrade izvještaja o strateškoj procjeni, po postupku utvrđenom propisom o javnim nabavkama.

(2) Nositelj izrade izvještaja o strateškoj procjeni može biti samo ovlašćeno pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine utvrđene propisom iz člana 67. stav 3. ovog zakona.

(3) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj izvještaja o strateškoj procjeni.

Član 54

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izvještaj o strateškoj procjeni iz člana 53. ovog zakona.

(2) Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i prateće dokumentacije.

(3) Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana, smatra se da nema primjedaba na dostavljeni izvještaj o strateškoj procjeni.

Član 55

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje učešće javnosti u postupku razmatranja izvještaja o strateškoj procjeni prije dostavljanja izvještaja Ministarstvu na mišljenje.

(2) Organ nadležan za pripremu plana i programa na adekvatan način obavještava javnost o načinu i rokovima za vršenje uvida u sadržaj izvještaja i o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja, kao i o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa.

(3) Javnost razmatra izvještaj u okviru izlaganja plana i programa na javnom uvidu i održavanju javne rasprave, ako zakonom nije drugačije određeno.

(4) Organ nadležan za pripremu plana i programa, u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave, izrađuje izvještaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

(5) Izvještaj iz stava 4. ovog člana sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima.

Član 55a

(1) Organ nadležan za pripremu plana i programa, dostavlja Ministarstvu izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu i izvještaj o sprovedenim konsultacijama, radi davanja mišljenja.

(2) Izvještaji iz stava 1. ovog člana dostavljaju se u pisanoj formi u originalu (jedan primjerak) i u elektronskoj formi (jedan primjerak).

Član 56

(1) Ministarstvo će, u slučaju da realizacija plana i programa može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države ili ako drugi entitet, Brčko Distrikta ili druga država čija životna sredina može biti značajno ugrožena to zatraži, obezbijediti da u postupku učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, u što kraćem roku, a najkasnije kada bude informisana javnost u Republici, drugi entitet, Brčko Distrikta ili druga država, dobije na mišljenje sljedeće informacije:

- a) opis plana i programa zajedno sa svim dostupnim informacijama o njihovim mogućim uticajima,
- b) o prirodi odluke koja može biti donesena i
- v) o roku u kojem i načinu na koji drugi entitet, Brčko Distrikta ili druga država može da saopšti svoje mišljenje ili svoju namjeru da ne učestvuje u postupku konsultacija.

(2) Rezultate konsultacija i pribavljenog mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države Ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja o izvještaju o strateškoj procjeni i o tome sačinjava poseban dio obrazloženja mišljenja.

Član 57

Ministarstvo u roku od 30 dana od prijema izvještaja o strateškoj procjeni i izvještaja o sprovedenim konsultacijama, u skladu sa čl. 54. do 56. ovog zakona, daje mišljenje, uzimajući u obzir interese zaštite, očuvanja i unapređivanja životne sredine, a naročito:

- a) stepen uticaja sprovođenja plana na životnu sredinu, cijeneći svaki mogući pojedinačni uticaj, kao i kumulativni uticaj na području koje je obuhvaćeno planom i programom,
- b) mjere i aktivnosti koje se planiraju preduzeti da bi se negativan uticaj realizacije plana i programa umanjio ili izbjegao,
- v) izvještaj o sprovedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti,
- g) izvještaj o sprovedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta i druge države i
- d) način na koji se predviđa praćenje uticaja na životnu sredinu realizacije plana i programa, te mjere koje će se preduzeti ako pri realizaciji planova i programa bude uočen veći negativan uticaj na životnu sredinu nego što je to predviđeno ili očekivano.

Član 58

Prije usvajanja plana i programa organ nadležan za pripremu plana i programa uzima u obzir mišljenje Ministarstva u skladu sa kojim usklađuje plan i program sa interesima zaštite, očuvanja i unapređivanja životne sredine.

Član 59

- (1) Mišljenje o izvještaju o strateškoj procjeni, izvještaj o strateškoj procjeni, izvještaj o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti biće sastavni dio dokumentacionog osnova plana i programa.
- (2) Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje dostupnost podataka iz stava 1. ovog člana poslije usvajanja plana i programa pod uslovima određenim zakonom.

VII PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 60

- (1) U procjeni uticaja na životnu sredinu, na odgovarajući način se utvrđuje, opisuje i procjenjuje, s obzirom na svaki pojedinačni slučaj, direktni i indirektni značajan uticaj projekta na sljedeće elemente i faktore:
  - a) stanovništvo i zdravlje ljudi,
  - b) biološku raznovrsnost (biodiverzitet), sa posebnom pažnjom usmjerrenom na vrste i staništa zaštićena u skladu sa posebnim propisom,
  - v) geološku i pejzažnu raznovrsnost,
  - g) zemljište, vodu, vazduh i klimu,
  - d) materijalna dobra, kulturno-istorijsko i prirodno nasljeđe,
  - đ) međudjelovanje faktora navedenih u t. a) do d) ovog člana.
- 2) U slučaju da se radi o projektu koji može izazvati nesreću velikih razmjera, procjena uticaja na životnu sredinu treba da sadrži i opis očekivanih uticaja takvog projekta na elemente i faktore iz stava 1. ovog člana, a koji proizlaze iz podložnosti projekta riziku od nesreća velikih razmjera.

Član 61

- (1) Za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu s obzirom na njihovu prirodu, veličinu ili lokaciju mora se sprovesti procjena uticaja na životnu sredinu i pribaviti rješenje o odobravanju studije uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: rješenje o odobravanju studije) u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Procjena uticaja na životnu sredinu ne sprovodi se za projekte namijenjene bezbjednosti Republike, projekte ublažavanja i otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda.
- (3) Procjena uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: procjena uticaja) sprovodi se u dvije faze:
  - a) u postupku prethodne procjene uticaja, u kojem se odlučuje o:

- 1) obavezi sprovođenja procjene uticaja,
- 2) obimu procjene uticaja, ako je sprovođenje procjene uticaja obavezno i
  - b) u postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

(4) Lokacijske uslove za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu izdaje organ uprave nadležan za građenje, po prethodno pribavljenim rješenjima iz člana 66. stav 1. ovog zakona.
<https://www.anwalt-derbeste.de>

(5) Odobrenje za građenje za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu izdaje organ uprave nadležan za građenje, po prethodno pribavljenim rješenjima o odobravanju studije ili ekološkoj dozvoli.

Član 62

- (1) Rješenje o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja i rješenje o odobravanju studije za pojedine projekte po postupku određenom ovim zakonom donosi ministar.
- (2) Na pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se propis kojim je regulisan opšti upravni postupak.

Član 63

- (1) Ministar donosi propis kojim se određuju:
  - a) projekti za koje se obavezno sprovodi procjena uticaja i
  - b) projekti za koje o obavezi sprovođenja procjene uticaja odlučuje Ministarstvo na osnovu kriterijuma u pojedinim slučajevima o obavezi sprovođenja procjene uticaja i o obimu procjene uticaja.
- (2) Osim projekata utvrđenih propisom iz stava 1. ovog člana, procjena uticaja na životnu sredinu potrebna je i za:
  - a) značajne promjene na projektima iz stava 1. ovog člana pri čemu promjena projekta dostiže propisane pragove utvrđene propisom iz stava 1. ovog člana,
  - b) projekte iz stava 1. ovog člana čiji rast proizvodnje, upotreba energije, korišćenje vode, korišćenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada u zadnjih deset godina prelazi 25% od utvrđenih vrijednosti i
  - v) prestanak rada postrojenja i rušenje objekata iz stava 1. ovog člana.

Član 64

- (1) Postupak za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu pokreće se zahtjevom koji nosilac projekta podnosi Ministarstvu (u daljem tekstu: zahtjev za prethodnu procjenu uticaja).
- (2) Podaci uz zahtjev za prethodnu procjenu uticaja obavezno sadrže:

- a) opis projekta, posebno uključujući opis fizičkih i tehničko-tehnoloških karakteristika cjelokupnog projekta sa šematskim prikazom tehnološkog procesa rada, pri gradnji, rušenju i uklanjanju objekta, kao i opis lokacije projekta, a posebno osjetljivosti životne sredine geografskog područja na koje bi projekat mogao imati uticaj,
- b) podatke o usklađenosti projekta sa planskim aktom i izvod iz planskog akta,
- v) opis elemenata životne sredine na koje bi vjerovatno projekat mogao uticati,
- g) opis svih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu, u smislu očekivanih emisija i proizvodnje otpada, kao i iskorišćavanja prirodnih dobara, posebno zemljišta, vode i biološke raznolikosti (biodiverziteta), u toku njegove izgradnje ili izvođenja i u toku njegovog rada ili eksploatacije,
- d) opis mjera za sprečavanje, smanjivanje ili uklanjanje štetnih uticaja projekta na životnu sredinu,
- đ) kratak pregled opcija koje je nosilac projekta razmatrao i navođenje razloga za odabranu rješenje, s obzirom na uticaje na životnu sredinu,
- e) netehnički rezime podataka iz stava 2. ovog člana.

(3) Ukoliko se radi o projektima za koje o obavezi sprovođenja procjene uticaja odlučuje Ministarstvo, uz zahtjev se pored podataka iz stava 2. ovog člana dostavljaju i podaci pripremljeni u skladu sa kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu, koji su definisani propisom iz člana 63. stav 1. ovog zakona.

(4) Podaci iz stava 2. ovog člana pišu se stručnim tehničkim jezikom, sa tekstualnim, numeričkim i grafičkim podacima.

(5) Podaci uz zahtjev za prethodnu procjenu dostavljaju se u pisanoj formi u originalu (jedan primjerak) i u elektronskoj formi (pet primjeraka).

(6) Ministarstvo može od nosioca projekta zahtijevati dodatne podatke, dokumentaciju ili informacije o projektu koji su mu potrebni za donošenje odluke o obavezi sprovođenja i obimu procjene uticaja u skladu sa kriterijumima koji su definisani propisom iz člana 63. stav 1. ovog zakona.

(7) Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne dostavi podatke, dokumentaciju ili informacije iz stava 6. ovog člana, Ministarstvo bez odgađanja donosi zaključak o odbacivanju zahtjeva.

Član 65

(1) U postupku razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, Ministarstvo pribavlja mišljenja od sljedećih subjekata:

- a) organa uprave nadležnog za poslove građenja u jedinici lokalne samouprave na čijem području bi se projekat izvodio, u slučajevima kada je Ministarstvo nadležno za izdavanje lokacijskih uslova;
- b) organa uprave i organizacija nadležnih za zaštitu elemenata životne sredine, koji izvođenjem projekta mogu biti izloženi njegovom značajnom uticaju, i to:

- 1) organa nadležnih za zaštitu prirode,
  - 2) organa nadležnih za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa,
  - 3) organa nadležnih za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu,
  - 4) organa nadležnih za zaštitu zdravlja,
  - 5) drugih zainteresovanih organa;
- v) organa nadležnog za zaštitu životne sredine drugog entiteta i Brčko Distrikta, ako Ministarstvo smatra da projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta;
- g) organa nadležnog za zaštitu životne sredine druge države, ukoliko se radi o projektima utvrđenim Konvencijom o procjeni okolinskih uticaja u prekograničnom kontekstu;
- d) naučnih i stručnih institucija, u slučajevima kada to zahtijevaju vrsta i priroda projekta.
- (2) U postupku pribavljanja mišljenja, Ministarstvo subjektima iz stava 1. ovog člana dostavlja kopiju zahtjeva za prethodnu procjenu uticaja sa priloženom dokumentacijom.
- (3) Subjekti iz stava 1. ovog člana dostavljaju mišljenje Ministarstvu, o zahtjevu i o priloženoj dokumentaciji, a posebno o obimu procjene uticaja i sadržaju studije, ukoliko smatraju da je sprovođenje procjene uticaja potrebno, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.
- (4) O podnesenom zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, Ministarstvo obavještava javnost i zainteresovanu javnost, objavljivanjem informacije na svojoj internet stranici, koja mora da sadrži podatke o:
- a) nosiocu projekta,
  - b) nazivu, vrsti i lokaciji projekta čije se izvođenje planira,
- v) načinu i vremenu mogućnosti uvida u zahtjev i dokumentaciju, na koju javnost i zainteresovana javnost može dostaviti svoje mišljenje,
- g) nazivu i adresi nadležnog organa,
- d) kada je to relevantno, podatak da projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu na drugi entitet, Brčko Distrikt ili drugu državu.

Član 66

- (1) O zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, Ministarstvo odlučuje rješenjem kojim se:
- a) utvrđuje obaveza sprovođenja procjene uticaja projekta i pribavljanje studije o procjeni uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: studija uticaja) i određuje obim i sadržaj studije uticaja, ili
  - b) utvrđuje da sprovođenje procjene uticaja i pribavljanje studije uticaja nije obavezno.

(2) Obim i sadržaj studije uticaja određuje se prema specifičnim karakteristikama pojedinog projekta i kriterijumima koji su definisani propisom iz člana 63. stav 1. ovog zakona, uzimajući u obzir i odredbe člana 75. stav 1. i člana 79. ovog zakona.

(3) Prilikom donošenja rješenja iz stava 1. ovog člana Ministarstvo uzima u obzir i razmatra blagovremeno pristigla mišljenja iz člana 65. stav 1. ovog zakona.

(4) Rješenja iz stava 1. ovog člana važe dvije godine od dana njihovog donošenja.

(5) Ministarstvo rješenjem odbija zahtjev iz stava 1. ovog člana, ukoliko se:

a) na osnovu podataka iz člana 64. st. 2. i 3. ovog zakona utvrdi da se predloženim mjerama ne mogu smanjiti niti spriječiti značajni negativni uticaj projekta na životnu sredinu,

b) na osnovu mišljenja subjekata iz člana 65. ovog zakona utvrdi da realizacija projekta nije moguća,

v) utvrdi da su uz zahtjev dostavljeni netačni podaci koji su od uticaja za donošenje rješenja.

(6) Rješenja iz st. 1. i 5. ovog člana Ministarstvo donosi u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(7) Rješenja iz stava 6. ovog člana Ministarstvo dostavlja nosiocu projekta i subjektima iz člana 65. stav 1. ovog zakona i postavlja ga na internet stranicu Ministarstva u periodu od 30 dana od dana dostavljanja rješenja nosiocu projekta.

(8) Rješenja iz stava 1. ovog člana podnositelj zahtjeva za izdavanje lokacijskih uslova za projekte koji su definisani u članu 63. ovog zakona dostavlja nadležnom organu uz zahtjev za izdavanje lokacijskih uslova.

Član 67

(1) Nakon dobijanja rješenja iz člana 66. stav 1. tačka a) ovog zakona, nosilac projekta je obavezan da podnese zahtjev za izradu studije uticaja ovlašćenom pravnom licu iz stava 2. ovog člana, za djelatnosti određene lokacijskim uslovima i rješenjem o utvrđivanju obaveze sprovođenja procjene uticaja i pribavljanja studije uticaja.

(2) Studiju uticaja izrađuje ovlašćeno pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine i koje za to ima odgovarajuću licencu.

(3) Ministar posebnim propisima utvrđuje uslove za obavljanje djelatnosti iz stava 2. ovog člana, kao i uslove i način polaganja stručnog ispita za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

(4) Ministarstva i drugi organi i organizacije sa nadležnostima i odgovornostima ili javnim ovlašćenjima u oblasti zaštite životne sredine moraju nosiocu projekta omogućiti pristup podacima koji su mu potrebni za izradu studije uticaja, ako njima raspolažu.

(5) Propisom Vlade određuje se visina naknade za troškove izdavanja licenci licima koja ispunjavaju uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

(6) Ovlašćeno pravno lice iz stava 2. ovog člana je odgovorno za tačnost i kvalitet podataka sadržanih u studiji uticaja.

Član 68

(1) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj studije uticaja na životnu sredinu.

(2) Pored sadržaja utvrđenih u propisu iz stava 1. ovog člana, studija uticaja mora da sadrži i poseban dio, u kojem se daje kratak pregled primljenih mišljenja zainteresovanih organa u skladu sa članom 65. ovog zakona i obrazloženje da li i na koji način su primljena mišljenja bila uzeta u obzir prilikom izrade studije uticaja.

(3) Ukoliko se radi o projektu za koji, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega, nije potrebno pribavljanje ekološke dozvole, studija uticaja sadrži i Plan upravljanja otpadom, koji se izrađuje u skladu sa posebnim propisom.

(4) Studija uticaja sadrži posebni dio koji se odnosi na mogući uticaj projekta na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta ili prekogranični uticaj u skladu sa članom 75. stav 1, odnosno članom 79. ovog zakona.

Član 69

(1) Nositelj projekta dostavlja Ministarstvu nacrt studije uticaja u pisanoj formi u originalu (jedan primjerak) i u elektronskoj formi (pet primjeraka), uz zahtjev za donošenje rješenja o odobravanju studije uticaja, u roku od 30 dana od dana prijema studije od ovlašćenog pravnog lica.

(2) Po prijemu zahtjeva iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo je obavezno da u roku od 15 dana dostavi kopiju zahtjeva za odobravanje studije uticaja subjektima iz člana 65. stav 1. ovog zakona koji u roku od 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva daju mišljenje u pisanoj formi o zahtjevu i studiji uticaja, a posebno o sadržaju studije uticaja.

(3) U roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobravanje studije uticaja Ministarstvu, nositelj projekta obavezan je da obavijesti javnost i zainteresovanu javnost o podnesenom zahtjevu za odobravanje studije uticaja, obavještenjem u jednom od dnevnih listova u Republici dostupnih na teritoriji lokalne zajednice u kojoj se projekat planira i kopiju obavještenja dostavi Ministarstvu.

(4) Obavještenje iz stava 3. ovog člana sadrži sljedeće informacije:

a) osnovne informacije o zahtjevu,

b) rezime sadržaja i zaključke studije uticaja,

v) vrijeme i mjesto na kojem se obezbjeđuje besplatan uvid javnosti u zahtjev i studiju uticaja,

g) vrijeme i mjesto održavanja javne rasprave,

d) rok za podnošenje pismenih mišljenja o zahtjevu i studiji uticaja,

đ) adresa na koju se mogu dostaviti mišljenja iz tačke

d) ovog člana,

e) činjenice da je riječ o projektu sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

(5) Nosilac projekta obavezan je da organizuje javnu raspravu u jedinici lokalne samouprave u kojoj se nalazi lokacija datog projekta, najkasnije u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobravanje studije uticaja Ministarstvu, na kojoj javnost i zainteresovana javnost mogu da daju komentare i primjedbe na studiju uticaja.

(6) Nosilac projekta obavezan je da obezbijedi javnosti i zainteresovanoj javnosti besplatan uvid u zahtjev za odobravanje studije uticaja i studiju uticaja u jedinici lokalne samouprave u kojoj se nalazi lokacija datog projekta, od dana objavljivanja obavještenja iz stava 3. ovog člana do isteka roka za davanje primjedaba i mišljenja iz člana 70. stav 5. ovog zakona.

(7) Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici obavještenje o javnoj raspravi i studiju uticaja iz stava 1. ovog člana, nakon objavljivanja obavještenja u jednom od dnevnih listova dok ne istekne rok za davanje primjedaba i mišljenja iz člana 70. stav 5. ovog zakona.

(8) Poziv na javnu raspravu mora biti objavljen najmanje 15 dana prije održavanja javne rasprave.

Član 70

(1) Nosilac projekta organizuje javnu raspravu o studiji uticaja u jedinici lokalne samouprave u kojoj se nalazi lokacija datog projekta.

(2) U javnoj raspravi obavezno učestvuje predstavnik Ministarstva, koji i vodi javnu raspravu.

(3) Stručnjaci i predstavnici zainteresovanih jedinica lokalne samouprave prisustvuju javnoj raspravi i daju mišljenje, a sva ostala lica koja prisustvuju javnoj raspravi daju primjedbe na način koji odredi predstavnik nadležnog organa.

(4) Nosilac projekta priprema i dostavlja Ministarstvu zapisnik sa javne rasprave u roku od osam dana nakon njenog održavanja.

(5) Zainteresovana javnost može u roku od 15 dana od dana održavanja javne rasprave podnijeti nosiocu projekta i Ministarstvu primjedbe i mišljenje u vezi sa zahtjevom i studijom uticaja, u pisanoj formi.

Član 71

(1) Nakon isteka roka iz člana 70. stav 5. ovog zakona nosilac projekta obavezan je da u narednih 15 dana dostavi Ministarstvu primljene primjedbe u vezi sa zahtjevom i studijom uticaja i svoj preliminarni stručni stav prema primljenim primjedbama.

(2) Ministarstvo u roku od 15 dana prosljeđuje nosiocu projekta svoju ocjenu o primljenim primjedbama zainteresovane javnosti, o preliminarnom stručnom stavu nosioca projekta i svoj stav prema primljenim primjedbama zainteresovanih organa, te po potrebi nalaže nosiocu projekta da izvrši izmjene i dopune studije uticaja.

(3) Ministarstvo odbacuje zahtjev za donošenje rješenja o odobravanju studije uticaja ukoliko nosilac projekta ne izvrši izmjene i dopune studije u skladu sa ocjenom iz stava 2. ovog člana.

(4) Ministarstvo određuje nosiocu projekta rok, koji ne može biti duži od 60 dana, da izvrši dopunu studije uticaja u skladu sa ocjenom iz stava 2. ovog člana, uključujući i posebni dio studije uticaja iz člana 68. stav 2. ovog zakona, izvrši njenu reviziju, te dostavi Ministarstvu studiju uticaja u konačnom obliku u skladu sa članom 72. ovog zakona.

Član 72

(1) Nosilac projekta, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, povjerava reviziju studije uticaja ovlašćenom pravnom licu koje ispunjava uslove za obavljanje revizije studije uticaja i koje za to ima odgovarajuću licencu (u daljem tekstu: revident).

(2) Propisom iz člana 67. stav 3. ovog zakona detaljnije se propisuju uslovi za obavljanje djelatnosti iz stava 1. ovog člana.

(3) Revizijom studije uticaja provjerava se stručni kvalitet studije uticaja i uticaj projekta na životnu sredinu, a posebno:

a) usklađenost obima i sadržaja studije uticaja sa rješenjem iz člana 66. ovog zakona, zakonskim i podzakonskim aktima iz oblasti zaštite životne sredine, tehničkim normativima i standardima koji se odnose na aktivnost planiranu projektom, sa republičkim strateškim dokumentima iz oblasti zaštite životne sredine i lokalnim planskim dokumentima iz oblasti zaštite životne sredine na čijem području bi se projekat izvodio, ako su ta dokumenta donesena,

b) izvori i tačnost podataka koji su navedeni u studiji uticaja,

v) stručna osnovanost opisa, analiza i ocjena zaključaka i stavova datih u studiji uticaja o postojećem stanju životne sredine, mogućim uticajima na životnu sredinu, mjerama za uklanjanje, smanjenje ili sprečavanje štetnih uticaja na životnu sredinu i drugo i

g) postojanje, obim i kvalitet posebnog dijela studije uticaja i postojanje Plana upravljanja otpadom iz člana 68. st. 2. i 3. ovog zakona.

(4) Nosilac izrade studije ne može vršiti reviziju iz stava 1. ovog člana, niti sljedeća lica:

a) podnositelj zahtjeva,

b) lica koja kod podnositelja zahtjeva rade po osnovu radnog odnosa ili ugovora,

v) lica koja kod ovlašćenog pravnog lica koje je izradilo studiju rade po osnovu radnog odnosa ili ugovora,

g) bračni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica navedenih u t. a) do v) ovog stava,

d) revident koji nije izradio ili revidirao najmanje jednu studiju za projekat koji je predmet revizije.

(5) Revident podnosi nosiocu projekta izvještaj o reviziji, koji sadrži stručnu ocjenu studije uticaja, eventualne primjedbe na kvalitet i potpunost studije i uputstva za uklanjanje tih nedostataka.

(6) Nakon izvršenog usklađivanja studije uticaja sa primjedbama i uputstvima iz izvještaja o reviziji, nosilac projekta dostavlja Ministarstvu studiju uticaja u konačnom obliku sa potvrdom revidenta o usklađenosti studije sa izvještajem o reviziji, u pisanoj formi u originalu (jedan primjerak) i u elektronskoj formi (pet primjeraka).

(7) Revident je odgovoran za kvalitet izvršene revizije iz stava 3. ovog člana, za tačnost i kvalitet podataka sadržanih u izvještaju o reviziji, kao i za usklađenost studije uticaja u konačnom obliku sa izvještajem o reviziji.

Član 73

(1) Rješenje o odobravanju studije donosi Ministarstvo u roku od 60 dana od dana prijema studije uticaja u konačnom obliku iz člana 72. stav 6. ovog zakona.

(2) Rješenjem o odobravanju studije utvrđuje se posebno:

- a) da je studija uticaja izrađena i revidirana u skladu sa ovim zakonom,
- b) da je nosilac projekta obavezan da preduzme mjere za zaštitu životne sredine koje su utvrđene u studiji uticaja,
- v) da se studija uticaja smatra sastavnim dijelom rješenja o odobravanju studije,
- g) uslovi za praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerjenja, ukoliko se radi o projektu iz stava 8. ovog člana.

(3) U obrazloženju rješenja o odobravanju studije navodi se da li su i koje su primjedbe zainteresovanih organa i zainteresovane javnosti uzete u obzir, pribavljene na osnovu člana 70. stav 5. ovog zakona, kao i primjedbe drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države, pribavljene na osnovu člana 69. stav 2. člana 76. stav 5. i člana 79. ovog zakona.

(4) Rješenje o odbijanju studije izdaje se ukoliko se utvrdi da:

- a) bi projekat mogao izazvati značajan negativan uticaj na životnu sredinu, odnosno da bi projekat mogao u znatnoj mjeri ugroziti životnu sredinu,
- b) projekat nije u skladu sa planom zaštite životne sredine na međuentitetskom i entitetskom nivou ili
- v) projekat nije u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine o pitanju zaštite životne sredine,
- g) ukoliko studija uticaja nije izrađena ili revidovana u skladu sa odredbama ovog zakona.

(5) Rješenje o odobravanju studije, osim rješenja iz stava 8. ovog člana, prestaje da važi ako nosilac projekta ne pribavi odobrenje za građenje ili ekološku dozvolu, odnosno drugu odluku u skladu sa posebnim propisima u roku od dvije godine od dana prijema rješenja.

(6) Važenje rješenja o odobravanju studije može se posebnim rješenjem, po zahtjevu nosioca projekta, produžiti još za godinu dana, i to iz razloga neaužurnosti organa za donošenje odluka iz stava 5. ovog člana i ako se nisu promijenili uslovi prema kojima je izdato rješenje.

(7) Nositelj projekta dužan je da dostavi izjavu, ovjerenu od strane organa nadležnog za ovjeru potpisa, kojom potvrđuje da danom podnošenja zahtjeva za produženje važenja rješenja o odobravanju studije nije došlo do značajnih promjena uslova prema kojima je izdato rješenje.

(8) Ukoliko se radi o projektu za koji nije potrebno pribaviti ekološku dozvolu, rješenje o odobravanju studije za takve projekte se obnavlja svakih pet godina, u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima koji regulišu postupak revizije ekoloških dozvola.

(9) Ukoliko za vrijeme važenja rješenja o odobravanju studije dođe do značajne promjene projekta iz stava 8. ovog člana, nositelj projekta je dužan da o tome obavijesti Ministarstvo.

(10) Obavještenje iz stava 9. ovog člana sadrži podatke o nastaloj promjeni, a ovi podaci će uključivati objašnjenja i druga propratna dokumenta koja su važna za utvrđivanje da li je nastala promjena značajna.

(11) Ukoliko su potrebni dodatni podaci da bi se odredilo da li je promjena značajna, Ministarstvo može zatražiti od nosioca projekta dostavljanje mišljenja ovlašćenog pravnog lica koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine, o mogućim uticajima nastale promjene na životnu sredinu i uslove prema kojima je izdato rješenje o odobravanju studije.

(12) Ministarstvo će odlučiti o tome da li je predložena promjena značajna u roku od 30 dana od dana dobijanja potrebnih podataka.

(13) Ukoliko je promjena identifikovana kao značajna, Ministarstvo će o tome obavijestiti nosioca projekta i pozvati ga da pokrene novi postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa odredbama ovog zakona.

(14) Ministarstvo dostavlja rješenje o odobravanju studije uticaja ili rješenje o odbijanju studije uticaja nosiocu projekta, subjektima iz člana 65. stav 1. ovog zakona i nadležnoj inspekciji i postavlja ga, zajedno sa studijom uticaja u konačnom obliku, na internet stranicu Ministarstva u periodu od 30 dana.

Član 74

Troškove obavještavanja i omogućavanja učešća javnosti u postupcima procjene uticaja i troškove revizije studije uticaja snosi nositelj projekta.

Član 75

(1) Kada Ministarstvo ocijeni da projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, ili po njihovom zahtjevu, odrediće rješenjem iz člana 66. ovog zakona obavezu izrade posebnog dijela studije o mogućim uticajima na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

(2) Kada projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, nositelj projekta o tome obavještava Ministarstvo.

Član 76

(1) Kada Ministarstvo u postupku prethodne procjene ustanovi da je riječ o projektu sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta, dostaviće nadležnom organu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta obavještenje, koje sadrži:

- a) opis projekta sa dostupnim informacijama o mogućem uticaju na životnu sredinu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta,
- b) informaciju da Ministarstvo vodi postupak prethodne procjene uticaja projekta i da će donijeti rješenje o obavezi sprovođenja procjene uticaja, kao i o obimu procjene, ako je njen sprovođenje obavezno i
- v) rok u kojem se drugi entitet, odnosno Brčko Distrikt može izjasniti da li su mu potrebne dodatne informacije radi dostavljanja mišljenja u postupku prethodne procjene, odnosno i u eventualnom postupku izdavanja ekološke dozvole.

(2) U slučaju iz stava 1. tačka v) ovog člana Ministarstvo će nadležnom organu drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta proslijediti:

- a) zahtjev za prethodnu procjenu uticaja i priložena dokumenta u postupku prethodne procjene uticaja ili
- b) zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju studije i studiju uticaja, te obavještenje o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave u postupku izdavanja rješenja o odobravanju studije.

(3) U postupcima iz stava 2. ovog člana, Ministarstvo će nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta ostaviti rok za dostavljanje mišljenja.

(4) Rok iz stava 3. ovog člana ne računa se u rok za izdavanje rješenja o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja, kao ni u rok za izdavanje rješenja o odobravanju studije, a mišljenja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja i priloženim dokumentima koja je dostavio nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta, u skladu sa stavom 3. ovog člana, Ministarstvo će razmotriti prilikom donošenja rješenja iz člana 66. ovog zakona.

(5) Mišljenja o zahtjevu za izdavanje rješenja o odobravanju studije i o studiji uticaja koje je dostavio nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta, u skladu sa stavom 3. ovog člana, Ministarstvo će razmotriti prilikom odobravanja studije uticaja i izdavanja rješenja o odobravanju studije.

(6) U postupku izdavanja rješenja o odobravanju studije Ministarstvo će omogućiti učešće u javnoj raspravi predstavnika iz drugog entiteta ili Brčko Distrikta na koje projekt može imati uticaj, kao i predstavnika nadležnog organa drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

(7) Rješenje iz člana 66. ovog zakona i rješenje o odobravanju studije za projekte sa mogućim uticajem na životnu sredinu drugog entiteta ili Brčko Distrikta dostavlja se nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta.

Član 77

(1) Ukoliko bi projekat koji se planira ili izvodi u drugom entitetu ili Brčko Distriktu mogao imati značajan uticaj na životnu sredinu u Republici, Ministarstvo će dostaviti nadležnom organu drugog entiteta ili Brčko Distrikta zahtjev za dostavljanje potrebnih informacija i dokumenata u vezi sa tim projektom.

(2) Ministarstvo, nakon prikupljenih informacija i dokumenata iz stava 1. ovog člana dostavlja mišljenje o uticajima projekta na životnu sredinu Republike i preduzima sve neophodne mjere da bi se obezbijedilo da zainteresovani organi i javnost mogu učestvovati u procjeni uticaja tog projekta na životnu sredinu Republike.

(3) Ministarstvo će obezbijediti da nadležni organ drugog entiteta ili Brčko Distrikta razmotri mišljenja zainteresovanih organa i javnosti iz stava 2. ovog člana.

Član 78

Ukoliko entiteti i Brčko Distrikt utvrde detaljnije definisan postupak za projekte koji mogu imati uticaj na entitete ili Brčko Distrikt, Ministarstvo će u tim postupcima primjenjivati odredbe tog postupka.

Član 79

(1) Ukoliko se radi o projektima utvrđenim Konvencijom o procjeni okolinskih uticaja u prekograničnom kontekstu, Ministarstvo postupa po proceduri propisanoj odredbama čl. 75. do 78. ovog zakona, kada za to postoji obaveza na osnovu međunarodnih ugovora ili sporazuma i načela reciprociteta.

(2) Ako druga država obavijesti Ministarstvo o namjeri učešća u postupku procjene uticaja na životnu sredinu projekata iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo sprovodi postupak procjene uticaja, u skladu sa Konvencijom o procjeni okolinskih uticaja u prekograničnom kontekstu.

VIII IZDAVANJE EKOLOŠKIH DOZVOLA I SPREČAVANJE NESREĆA VELIKIH RAZMJERA

Član 80

(1) Ekološkom dozvolom nalažu se mjere za sprečavanje ili, kada to nije izvodljivo, smanjenje emisija u vazduh, vodu i zemljište i sprečavanje stvaranja otpada, da bi se ostvario visok nivo zaštite životne sredine kao cjeline.

(2) Ekološka dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili testiranje novih proizvoda i procesa.

Član 81

(1) Ministar donosi propis kojim utvrđuje postrojenja koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu.

(2) Za postrojenja za koja je potrebna ekološka dozvola ili na koja se odnose odredbe u vezi sa kontrolom opasnosti od nesreća velikih razmjera nadležni su sljedeći organi:

a) Ministarstvo:

- 1) za velika i srednja postrojenja iznad pragova koji su utvrđeni propisom iz stava 1. ovog člana,
- 2) za postrojenja koja su navedena u propisu iz stava 1. ovog člana u okviru odredaba o sprečavanju nesreća velikih razmjera i
  - b) lokalni organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine za manja postrojenja, odnosno postrojenja koja su ispod pragova utvrđenih propisom iz stava 1. ovog člana.

Član 82

- (1) Ekološka dozvola može da obuhvati dva ili više postrojenja kojima upravlja jedno odgovorno lice na istoj lokaciji, s tim da ta ekološka dozvola sadrži mјere kojima se osigurava da svako pojedinačno postrojenje ispunjava uslove propisane ovim zakonom.
- (2) Ukoliko jedno odgovorno lice posjeduje dvije ili više ekoloških dozvola za više odvojenih postrojenja na istoj lokaciji, nadležni organ za izdavanje ekološke dozvole (u daljem tekstu: organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole) može zamijeniti postojeće ekološke dozvole u postupku redovne ili vanredne revizije objedinjenom ekološkom dozvolom.
- (3) Objedinjena ekološka dozvola će se odnositi na ista postrojenja i u njoj će biti naznačeni isti uslovi koji su važili za postojeće dozvole.
- (4) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će zamijeniti postojeće dozvole sa objedinjenom ekološkom dozvolom po službenoj dužnosti samo ukoliko je sam nadležan za sva postrojenja ili po zahtjevu odgovornog lica takvih postrojenja.

Član 83

- (1) Odgovorno lice postrojenja dužno je da doprinese postizanju standarda kvaliteta životne sredine, minimizira prekogranično zagađenje i zaštiti efikasno životnu sredinu kao cjelinu.
- (2) Postrojenja moraju biti izgrađena i da rade tako da:
  - a) se preduzmu sve odgovarajuće preventivne mјere tako da se spriječi zagađenje i da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje,
  - b) se primjenjuju najbolje raspoložive tehnike,
  - v) izbjegavaju produkciju otpada,
  - g) ukoliko dolazi do stvaranja otpada, količina će se svesti na najmanju moguću mjeru ili će se vršiti reciklaža ili ukoliko to nije tehnički ili ekonomski izvodljivo, otpad se odlaže a da se pri tom izbjegava ili smanjuje bilo kakav negativan uticaj na životnu sredinu,
  - d) se energija i prirodni resursi efikasno koriste,
  - đ) preduzmu neophodne mјere za sprečavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica i
  - e) preduzmu neophodne mјere nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađenja i da bi se lokacija na kojoj se postrojenje nalazi vratila u zadovoljavajuće stanje.

(3) Uslove iz stava 2. ovog člana odgovorno lice mora da ispunи tokom izgradnje, rada i prestanka rada postrojenja.

(4) Obaveza ispunjavanja uslova iz stava 2. ovog člana za postrojenja za koje nije potrebno pribavljanje ekološke dozvole i postrojenja koja navedena u podzakonskom aktu iz člana 81. stav 1. ovog zakona utvrđuje se urbanističko-tehničkim uslovima, koji čine sastavni dio lokacijskih uslova.

Član 84

(1) Standardi kvaliteta životne sredine postižu se primjenom najboljih raspoloživih tehnika da bi se negativni uticaji pogona i postrojenja ili aktivnosti sprječili ili sveli na najmanju moguću mjeru, a posebno:

- a) uspostavljanjem graničnih vrijednosti emisija za zagađujuće materije,
- b) primjenom tehničkih standarda zaštite životne sredine za određeni proizvod, pogon, postrojenje ili uređaj, opremu i proizvodni postupak koji mogu prouzrokovati rizik ili opasnost po životnu sredinu i
- v) određivanjem zahtjeva za mjerjenje i monitoring.

(2) Najbolje raspoložive tehnike utvrđuju se kao tehnička uputstva za aktivnosti koja se izrađuju i ažuriraju imajući u vidu razvoj referentnih dokumenata za najbolje raspoložive tehnike.

(3) Ministar donosi propis kojim se definisu aktivnosti za koje se utvrđuju najbolje raspoložive tehnike, odnos sa referentnim dokumentima za najbolje raspoložive tehnike i primjena drugih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama, kriterijumima za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, sadržaju tehničkih uputstava o najboljim raspoloživim tehnikama i donošenje odluka i načinu rada radnih grupa za izradu i ažuriranje tehničkih uputstava o najboljim raspoloživim tehnikama.

(4) Tehnička uputstva pripremaju radne grupe za najbolje raspoložive tehnike čije članove imenuje ministar.

(5) Sve informacije o razvoju tehničkih uputstava dostupne su javnosti.

Član 85

(1) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole odgovorno lice podnosi nadležnom organu u pisanoj formi.

(2) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole sadrži podatke o:

- a) odgovornom licu (naziv, sjedište, broj telefona, mejl-adresa),
- b) vrsti postrojenja (tačan naziv postrojenja sa podacima o kapacitetu, veličini i/ili površini, u skladu sa propisom iz člana 81. stav 1. ovog zakona),
- v) lokaciji na kojoj se postrojenje nalazi (naziv jedinice lokalne samouprave gdje se nalazi lokacija postrojenja, uključujući podatke o katastarskoj opštini).

(3) Uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole iz stava 1. ovog člana prilaže se dokazi koji obavezno sadrže:

- a) opis postrojenja i aktivnosti, uključujući detaljan opis proizvodnog ili radnog procesa, tehnološke i druge karakteristike,
- b) opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi postrojenje, odnosno prikaz vrste i količine potrebne energije i energetika za proizvodni ili radni proces,
- v) opis stanja lokacije na kojoj se nalazi postrojenje, uključujući i rezultate izvršenih indikativnih mjerena, koji obuhvataju stepen zagađenosti vazduha, nivo buke, nivo zračenja, kvalitet površinskih voda, nivo podzemnih voda, bonitet i namjenu zemljišta, kao i sadržaj štetnih i otpadnih materija u zemljištu,
- g) opis prirode i količine predviđenih emisija iz postrojenja u sve dijelove životne sredine (vazduh, voda, zemljište), odnosno prikaz vrste i količine ispuštenih gasova, vode i drugih otpadnih materija, po tehnološkim cjelinama, uključujući emisije u vazduh, ispuštanje u vodu i zemljište, buku, vibracije, svjetlost, toplotu i zračenja (jonizujuća i nejonizujuća), kao i identifikaciju značajnih uticaja na životnu sredinu i živi svijet u cjelini, kao i zdravlje ljudi za vrijeme izgradnje, redovnog rada postrojenja ili obavljanja aktivnosti,
- d) opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehniki za sprečavanje, smanjivanje, ublažavanje ili sanaciju štetnih uticaja na životnu sredinu, propisane ovim zakonom i drugim propisima, tretman i upravljanje otpadom i upravljanje nusproizvodima, kao i mjere u slučaju incidentnih situacija,
- đ) opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obavezama odgovornog lica, posebno mjera nakon zatvaranja postrojenja koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjivanje štetnih uticaja na životnu sredinu,
- e) opis mjera planiranih za monitoring emisija u životnu sredinu, uključujući granične vrijednosti emisija propisane posebnim propisima, parametre na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu i mesta, način i učestalost mjerjenja utvrđenih parametara,
- ž) opis razmatranih alternativnih rješenja u odnosu na predloženu lokaciju i tehnologiju, kao i razloge zbog kojih se odlučilo za predložena rješenja, <https://advokat-prnjavorac.com>
- z) plan upravljanja otpadom izrađen u skladu sa posebnim propisom koji reguliše upravljanje otpadom,
- i) priloge (lokacijski uslovi, rješenje o odobravanju studije uticaja, vodna saglasnost, izvod iz projektne dokumentacije, sažetak tehnološkog projekta za proizvodna postrojenja, koncesioni ugovor i drugo).

(4) Dokazi za izdavanje ekološke dozvole sadrže netehnički rezime podataka navedenih u stavu 3. ovog člana.

(5) Dokaze iz stava 3. ovog člana pripremaju ovlašćena pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

(6) Dokazi uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole podnose se u dva štampana i originalno potpisana primjerka i u jednom elektronskom primjerku.

(7) Ovlašćeno pravno lice iz stava 5. ovog člana je odgovorno za tačnost i kvalitet podataka sadržanih u dokazima uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Član 85a

(1) Ministarstvo će, po službenoj dužnosti ili na inicijativu inspekcijskih organa, ovlašćenom pravnom licu koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine i/ili uslove za obavljanje revizije studije uticaja, staviti van snage rješenje i licencu za obavljanje navedenih poslova, ako:

- a) se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je ovlašćeno pravno lice iz stava 1. ovog člana prestalo ispunjavati neki od uslova propisanih za izdavanje licenci,
- b) stručne poslove obavlja suprotno ovom zakonu, podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega i posebnim propisima ili navedene poslove obavlja suprotno pravilima struke.

(2) Rješenje o stavljanju van snage rješenja i licence iz stava 1. ovog člana je konačno i izvršno danom dostavljanja pravnom licu na koje se odnosi, a objavljuju se u ‘Službenom glasniku Republike Srbije’.

(3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(4) U slučaju stavljanja van snage rješenja i licence iz stava 1. ovog člana, pravnom licu ne može se izdati nova licenca u narednih šest mjeseci.

Član 86

U slučaju kada se za novo postrojenje ili značajnu promjenu postojećeg postrojenja sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu, sve relevantne informacije prikupljene u postupku procjene uticaja prilažu se uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Član 87

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole razmatra podneseni zahtjev i, ako zahtjev ne sadrži propisane podatke i/ili dokumentaciju, zatražiće od podnosioca da u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva dostavi podatke, dokumentaciju ili informacije koje nedostaju.

(2) Ako podnositelj zahtjeva ne dostavi tražene podatke, dokumentaciju i/ili informacije u određenom roku, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će bez odgađanja donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva.

Član 88

(1) Ministarstvo obavještava javnost i zainteresovanu javnost o sadržaju zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole u jednom od dnevnih listova u Republici, o trošku podnosioca zahtjeva i putem svoje internet stranice.

(2) Jedinica lokalne samouprave obavještava javnost i zainteresovanu javnost o sadržaju zahtjeva iz stava 1. ovog člana putem oglasne ploče i svoje internet stranice.

(3) Jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi lokacija postrojenja, u svojim prostorijama, stavlja na besplatan uvid zainteresovanoj javnosti zahtjev za ekološku dozvolu iz st. 1. i 2. ovog člana i priloženu dokumentaciju, od dana objavljivanja obavještenja iz stava 1. ovog člana, do isteka roka iz stava 4. ovog člana.

(4) Zainteresovana javnost može u roku 30 dana od dana objavljivanja obavještenja iz stava 1. ovog člana podnijeti nadležnom organu mišljenje o zahtjevu i priloženoj dokumentaciji, u pisanoj formi.

Član 89

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole donosi rješenje o izdavanju ekološke dozvole i njenom sadržaju na osnovu zahtjeva odgovornog lica, priložene dokumentacije, kao i pribavljenog mišljenja jedinice lokalne samouprave i zainteresovane javnosti, u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole.

(2) Na pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se propis kojim je regulisan opšti upravni postupak.

Član 90

(1) Ekološka dozvola sadrži osnovne obaveze odgovornog lica i mjere propisane zakonima čije odredbe se odnose na dato postrojenje.

(2) Ekološka dozvola obavezno sadrži:

a) granične vrijednosti emisija za zagađujuće materije zasnovane na važećim propisima ili najboljim raspoloživim tehnikama,

b) mjere za zaštitu zemljišta, vazduha, vode, biljnog i životinjskog svijeta,

v) mjere za upravljanje otpadom i nusproizvodima koje proizvodi postrojenje,

g) uslove za praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerena,

d) mjere za dovođenje na minimum prekograničnog zagađenja i

đ) mjere za zaštitu životne sredine u vanrednim situacijama.

(3) Rješenje o ekološkoj dozvoli dostavlja se nadležnoj inspekciji, a ako je za njeno izdavanje nadležno Ministarstvo, i jedinici lokalne samouprave, u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.

(4) Ministarstvo obavještava zainteresovanu javnost o donesenom rješenju o ekološkoj dozvoli u jednom od dnevnih listova u Republici, o trošku podnosioca zahtjeva i na svojoj internet-stranici.

(5) Jedinica lokalne samouprave obavještava zainteresovanu javnost o donesenom rješenju o ekološkoj dozvoli putem oglasne ploče i na svojoj internet-stranici.

(6) Obavještenje iz st. 4. i 5. objavljuje se u roku od osam dana od dana uručenja rješenja o ekološkoj dozvoli podnosiocu zahtjeva i sadrži:

- a) sadržaj odluke i
- b) osnovne razloge na kojima je odluka zasnovana.

(7) Ekološka dozvola izdaje se na period od pet godina.

Član 91

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će odbiti zahtjev za izdavanje ekološke dozvole, ako:

- a) predmetno postrojenje ne ispunjava propisane uslove,
- b) na osnovu podataka i dokumentacije priloženih uz zahtjev nisu ispunjeni uslovi za primjenu propisanih standarda kvaliteta životne sredine,
- v) prilozi uz zahtjev sadrže netačne podatke koji su od uticaja na izdavanje ekološke dozvole,
- g) utvrdi da se mjerama za zaštitu životne sredine ne mogu smanjiti niti spriječiti značajni uticaji na životnu sredinu iz predmetnog postrojenja.

(2) Rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole dostavlja odgovornom licu i o tome obavještava nadležnu inspekciiju i jedinicu lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.

Član 92

(1) Odgovorno lice postrojenja koje predstavlja izvor emisija obavlja monitoring emisija, obezbjeđuje monitoring kvaliteta svih elemenata životne sredine u zoni uticaja postrojenja, učestvuje u troškovima mjerena imisija u zoni uticaja i prati i druge uticaje svoje aktivnosti na stanje životne sredine.

(2) Učestalost monitoringa određuje organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole u ekološkoj dozvoli, u skladu sa zakonskim, podzakonskim aktima i na osnovu najboljih raspoloživih tehnika.

(3) O rezultatima monitoringa odgovorno lice obavještava nadležni organ u postupku obnavljanja i revizije ekološke dozvole.

(4) U slučaju prekoračenja dozvoljenih graničnih vrijednosti odgovorno lice postrojenja dužno je da odmah preduzme mjere kojima će se prekoračene vrijednosti dovesti u dozvoljene vrijednosti i da izvrši vanredno mjereno za navedene parametre, te da o preduzetim aktivnostima i izvršenim mjeranjima obavijesti nadležni inspekcijski organ i organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole.

(5) Monitoring obavlja ovlašćeno pravno lice, u skladu sa posebnim propisima kojima se reguliše zaštita svih elemenata životne sredine.

Član 93

(1) Kada standard kvaliteta životne sredine zahtijeva strože mjere u odnosu na one koje su utvrđene posebnim propisima, kojima su regulisane granične vrijednosti emisija, u ekološku dozvolu se unose dodatne ili strože mjere da bi se postigao standard kvaliteta životne sredine.

(2) Kada standard kvaliteta životne sredine zahtijeva strože mjere u odnosu na one koje su ostvarive korišćenjem najboljih raspoloživih tehnika, u ekološku dozvolu se uključuju dodatne ili strože mjere da bi se postigao standard kvaliteta životne sredine.

Član 94

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole vrši svakih pet godina reviziju i obnavljanje izdate ekološke dozvole i obnavlja dozvolu, mijenjajući po potrebi uslove iz dozvole.

(2) Obnavljanje ekološke dozvole vrši se na zahtjev odgovornog lica, koji se podnosi nadležnom organu najkasnije tri mjeseca prije isteka njenog roka, uz koji se prilaže dokazi koji su potrebni u svrhu obnavljanja i revizije uslova iz navedene dozvole.

(3) O izvršenoj redovnoj reviziji i obnavljanju ekološke dozvole javnost se obavještava posredstvom internet-stranice nadležnog organa na kojoj se objavljuje obnovljena dozvola.

(4) Obnovljena dozvola iz stava 3. ovog člana dostavlja se nadležnoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja.

(5) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje postupak revizije i obnavljanja ekoloških dozvola.

Član 95

(1) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole vrši vanrednu reviziju i ažuriranje dozvole, ukoliko:

a) je zagađenje koje stvara dato postrojenje toliko značajno da postojeće granične vrijednosti emisije propisane u dozvoli moraju biti razmotrene ili nove vrijednosti moraju biti unesene u dozvolu,

b) bezbjednost odvijanja rada i aktivnosti zahtijeva korišćenje drugih tehnika i

v) kada je to potrebno da bi se osigurala usklađenost sa novim ili revidiranim standardom kvaliteta životne sredine.

(2) Lice koje živi na području na kojem rad postrojenja može imati negativan uticaj može pokrenuti inicijativu pred nadležnim organom za izdavanje ekološke dozvole za izmjenu ekološke dozvole.

(3) O izvršenoj vanrednoj reviziji javnost se obavještava posredstvom internet-stranice nadležnog organa na kojoj se objavljuje obnovljena dozvola.

(4) Obnovljena dozvola iz stava 3. ovog člana dostavlja se odgovornom licu postrojenja, nadležnoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja.

Član 96

(1) Ukoliko odgovorno lice postrojenja, tokom trajanja važenja izdate ekološke dozvole planira promjenu prirode ili funkcionisanja postrojenja ili proširenje postrojenja koje može uticati na životnu sredinu, dužno je da o tome obavijesti organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole pisanim obaviješću.

(2) Obavještenje iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o postojećem i planiranom dijelu postrojenja, a ovi podaci će uključivati objašnjenja i druga propratna dokumenta koji su važni za utvrđivanje.

(3) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će pregledati obavještenje i odlučiti da li je predložena promjena značajna.

(4) Ukoliko su potrebni dodatni podaci da bi se odredilo da li je promjena značajna, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će zatražiti od odgovornog lica postrojenja da dostavi mišljenje ovlašćenog pravnog lica koje ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine, o mogućim uticajima predložene promjene na životnu sredinu i mјere i uslove utvrđene ekološkom dozvolom.

(5) Organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će odlučiti o tome da li je predložena promjena značajna u roku od 30 dana od dana dobijanja potrebnih podataka.

(6) Ukoliko je promjena identifikovana kao značajna, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole će o tome obavijestiti odgovorno lice i pozvati ga da podnese novi zahtjev za izdavanje ekološke dozvole koji će sadržavati podatke o postojećem i planiranom dijelu postrojenja.

(7) Postupak izdavanja ekološke dozvole iz stava 6. ovog člana vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona kojim je propisan postupak izdavanja ekološke dozvole, uz prethodno sproveden postupak procjene uticaja na životnu sredinu, ukoliko se utvrdi da planirani dio postrojenja spada u projekte iz člana 63. stav 1. ovog zakona, pri čemu po stupak procjene obuhvata postojeći i planirani dio postrojenja.

(8) Ukoliko organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole odluči pozitivno, izdaće se ekološka dozvola za cijelo postrojenje.

(9) Ukoliko organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole odluči da predložena promjena nije značajna, o tome obavještava odgovorno lice postrojenja.

Član 97

(1) Kada postrojenje koje posjeduje ekološku dozvolu okonča rad, odgovorno lice tog postrojenja dužno je da o tome obavijesti nadležni organ za izdavanje ekološke dozvole u pisanoj formi.

(2) Odgovorno lice ili stečajni upravnik u slučaju stečaja informiše organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole u pisanoj formi o ispunjavanju obaveza iz ekološke dozvole koje se odnose na mјere koje su preduzete nakon što je postrojenje prestalo da radi ako je pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.

(3) Nakon što organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole utvrdi da su obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana izvršene, izdaje rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole.

Član 98

(1) Ekološka dozvola prestaje da važi ako:

a) istekne rok na koji je izdata,

b) odgovorno lice to zahtijeva,

v) se utvrđi da odgovorno lice nije obavijestilo organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole o značajnim promjenama na postrojenju,

g) nadležni organ po službenoj dužnosti ili na inicijativu inspekcijskih i drugih državnih organa, organizacija i građana utvrđi da nisu ispunjeni uslovi utvrđeni ekološkom dozvolom,

d) odgovorno lice nema tehničkih i finansijskih sredstava za zadovoljavajuće ispunjavanje svojih obaveza utvrđenih dozvolom,

đ) se utvrđi da dokazi uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole na osnovu kojih je dozvola izdata sadrže netačne podatke ili falsifikovana dokumenta,

e) postrojenje za koje je izdata ekološka dozvola ne radi duže od četiri godine,

ž) odgovorno lice ne vrši monitoring i ne dostavlja podatke u roku naznačenom u ekološkoj dozvoli,

z) odgovorno lice ne dostavlja podatke Registru ispuštanja i prenosa zagađujućih materija,

i) odgovorno lice ne dostavi nadležnom organu dokumenta koja su tražena u procesu redovne i vanredne revizije ekološke dozvole,

j) odgovorno lice ne postupi po zahtjevu inspektora nadležnog za zaštitu životne sredine prema zapisniku inspektora o izvršenom inspekcijskom nadzoru i

k) je pokrenut stečajni postupak, a aktivnosti ne nastavi neko drugi.

(2) Uslovi iz stava 1. ovog člana mogu biti utvrđeni i tokom redovne, odnosno vanredne revizije postrojenja za koje je izdata ekološka dozvola.

(3) Ukoliko organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole utvrđi postojanje nekog od uslova iz stava 1. ovog člana, pokreće postupak za prestanak važenja dozvole i o tome obavještava odgovorno lice u roku od 15 dana od pokretanja postupka.

(4) Protiv rješenja o prestanku važenja ekološke dozvole odgovorno lice može uložiti žalbu Ministarstvu ili pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(5) Podnošenje žalbe ili pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Rješenjem o prestanku važenja dozvole utvrđuju se obavezne mjere brige o postrojenju i lokaciji poslijе prestanka aktivnosti da bi se izbjegao rizik po životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra.

(7) *(brisano)*

Član 99

(1) Ukoliko rad nekog postrojenja može da izazove značajne negativne posljedice na području druge države ili entiteta ili Brčko Distrikta, ili ukoliko druga država ili entitet ili Brčko Distrikta tako zahtijevaju, zahtjev za izdavanje ekološke dozvole biće dostavljen posredstvom nadležnog organa druge države, entiteta ili Brčko Distrikta, u isto vrijeme kada postane dostupan javnosti u Republici Srpskoj.

(2) Ukoliko u postupku izdavanja ekološke dozvole koji se sprovodi u drugoj državi ili entitetu ili Brčko Distriktu Ministarstvo primi dokaze o tome da postrojenje može imati negativan uticaj na životnu sredinu na području Republike, Ministarstvo će informisati stanovništvo koje živi na tom području i pružiti mogućnost da iznesu svoje mišljenje.

(3) Detaljne informacije u vezi sa prekograničnim uticajem rada postrojenja na drugu državu mogu biti određene u bilateralnim sporazumima sklopljenim sa drugim državama.

(4) U saradnji sa drugim entitetom ili Brčko Distrikтом mogu se detaljnije utvrditi postupci koji se tiču projekata koji mogu imati međuentitetske prekogranične uticaje, odnosno uticaje na Brčko Distrikt.

Član 100

Odredbe člana 99. ovog zakona ne primjenjuju se ukoliko je sproveden postupak u skladu sa čl. 75. do 79. ovog zakona.

Član 101

(1) Nadležni organ za izdavanje ekoloških dozvola uspostavlja i vodi Registar izdatih ekoloških dozvola.

(2) Jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu godišnji izvještaj o izdatim dozvolama za manja postrojenja koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu.

(3) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj i način vođenja Registra.

Član 102

(1) Republički hidrometeorološki zavod vodi Registar ispuštanja i prenosa zagađujućih materija.

(2) Odgovorno lice postrojenja za koje je izdata ekološka dozvola dužno je da dostavlja izvještaj Republičkom hidrometeorološkom zavodu o ispuštanjima i prenosima zagađujućih materija van lokacije postrojenja.

(3) Ministar donosi propis o sadržaju, strukturi registra, obavezi izvještavanja od postrojenja i formi izvještavanja, osiguranju i ocjeni kvaliteta podataka, povjerljivosti podataka, učešću javnosti prilikom izmjena registra i obavezi izvještavanja prema preuzetim međunarodnim obavezama.

(4) Ministar donosi propis o načinu vođenja registra iz stava 1. ovog člana.

Član 103

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreća velikih razmjera dužno je da preduzme sve potrebne mjere za sprečavanje nesreća velikih razmjera i ograniči njihov uticaj na čovjeka i životnu sredinu.

(2) Odgovorno lice iz stava 1. ovog člana dužno je, na zahtjev Ministarstva, u svakom trenutku, a posebno za potrebe inspekcijskog nadzora i kontrole, dokazati da je preduzelo sve mjere za sprečavanje nesreća velikih razmjera.

(3) Postrojenja na koje se odnose odredbe o kontroli opasnosti od nesreća velikih razmjera utvrđuju se u propisu iz člana 81. stav 1. ovog zakona.

Član 104

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreća velikih razmjera dužno je da Ministarstvu dostavi obavještenje sa sljedećim podacima:

- a) ime odgovornog lica i lica koje upravlja opasnim supstancama i punu adresu pogona,
- b) registrirano mjesto poslovanja odgovornog lica sa punom adresom,
- v) informacije za utvrđivanje prisustva opasnih supstanci ili kategorija supstanci u postrojenju,
- g) količinu i fizički oblik opasnih supstanci u postrojenju,
- d) djelatnost ili predloženu djelatnost postrojenja i skladišnog prostora i
- đ) neposrednom okruženju postrojenja ili elementima koji mogu prouzrokovati veću nesreću ili pogoršati njene posljedice.

(2) Obavještenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se Ministarstvu uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

(3) U slučaju značajnog povećanja u količini ili značajne promjene u prirodi ili fizičkom obliku prisutne opasne supstance ili svake promjene postupka u kojem se upotrebljava opasna supstanca, promjene postrojenja ili uređaja koja bi mogla znatno uticati na opasnost od velikih razmjera ili trajnog zatvaranja postrojenja, odgovorno lice odmah obavještava Ministarstvo o promjeni stanja.

Član 105

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreća velikih razmjera dužno je da sačini plan sprečavanja nesreća velikih razmjera posredstvom ovlašćene institucije (u daljem tekstu: Plan) i da osigura pravilno sprovođenje Plana.

(2) Plan mora osigurati da se odgovarajućim sredstvima, strukturama i sistemom upravljanja garantuje visok nivo zaštite ljudi i životne sredine.

(3) Plan za postrojenja iz stava 1. ovog člana, uključujući i skladišta, dostavlja se nadležnoj inspekciji i Ministarstvu uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Član 106

(1) Na osnovu obavještenja odgovornog lica iz člana 104. stav 1. ovog zakona i Izvještaja o bezbjednosti iz člana 107. stav 1. ovog zakona, Ministarstvo utvrđuje postrojenja ili grupe postrojenja u kojima vjerovatnoća i mogućnost nastanka velikih nesreća ili mogućnost posljedica od velikih nesreća može biti veća radi lokacije i blizine takvih postrojenja, kao i količine njihovih opasnih supstanci.

(2) Kada se postrojenja ili grupe postrojenja iz stava 1. ovog člana, uključujući i skladišta identifikuju, Ministarstvo mora obezbijediti razmjenu informacija, tako da takva postrojenja ili grupe postrojenja mogu brinuti o prirodi i obimu ukupne opasnosti od veće nesreće u svojim planovima, sistemima bezbjednosti, izvještajima o bezbjednosti i unutrašnjim planovima intervencije.

(3) Postrojenja ili grupe postrojenja iz stava 1. ovog člana sarađuju na obavještavanju javnosti i pribavljanju podataka za pripremu spoljašnjih planova, odnosno planova za hitne slučajevе izvan postrojenja.

Član 107

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreće velikih razmjera dužno je da pripremi Izvještaj o bezbjednosti, iz kojeg se vidi:

- a) da je sistem bezbjednosti za sprovođenje Plana počeo da se sprovodi,
- b) da su utvrđene opasnosti od velikih nesreća i da su preduzete potrebne mjere za sprečavanje takvih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica za ljude i životnu sredinu,
- v) da su odgovarajuća bezbjednost i pouzdanost uključene u projektovanje, izgradnju, rad i održavanje svakog postrojenja, skladišnog prostora, opreme i infrastrukture za njihov rad, koji su povezani sa opasnostima od nastanka velikih nesreća u postrojenju,
- g) da su napravljeni unutrašnji planovi intervencije i pružene informacije koje omogućavaju izradu spoljašnjeg plana intervencije za preduzimanje potrebnih mjera u slučaju veće nesreće i
- d) da je Ministarstvu osigurano dovoljno informacija za odlučivanje o lokaciji novih djelatnosti ili izgradnji oko postojećih postrojenja sa ažuriranim popisom opasnih supstanci koje se nalaze u postrojenju.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana ili izvještaji pripremljeni u skladu sa drugim propisima, a koji se odnose na sigurnost rada postrojenja, mogu se spojiti u jedan izvještaj o bezbjednosti u smislu ovog člana, radi ekonomičnosti postupka, pod uslovom da se poštuju zahtjevi iz ovog člana.

(3) Izvještaj o bezbjednosti dostavlja se Ministarstvu zajedno sa zahtjevom za izdavanje ekološke dozvole i mora biti dostupan javnosti.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, javnosti neće biti dostupni dijelovi izvještaja o bezbjednosti koji sadrže industrijske, komercijalne ili lične podatke, podatke javne bezbjednosti ili odbrane i u takvim slučajevima odgovorno lice uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole dostavlja izmijenjen izvještaj u kojem ta pitanja nisu uključena.

(5) Izvještaj o bezbjednosti se razmatra u okviru postupka za izdavanje ekološke dozvole za predmetno postrojenje.

(6) U slučaju periodičnih pregleda ili mijenjanja, Izvještaj o bezbjednosti se dostavlja, bez odgađanja Ministarstvu, koje u roku od 30 dana dostavlja odgovornom licu i nadležnoj inspekciјi zaključke razmatranja Izvještaja o bezbjednosti.

(7) Izvještaj o bezbjednosti se periodično pregleda svakih pet godina, a po potrebi mijenja i ranije, na inicijativu odgovornog lica ili na zahtjev Ministarstva kada je to opravdano radi novih činjenica ili uzimanja u obzir novih tehnika o pitanjima bezbjednosti.

Član 108

(1) Za postrojenje koje može izazvati nesreću velikih razmjera, odgovorno lice priprema plan unutrašnjih intervencija za mјere koje je potrebno preduzeti unutar postrojenja i dostavlja nadležnim organima za postupanje u vanrednim situacijama potrebne informacije za izradu spoljašnjih planova intervencije, i to prije početka rada postrojenja.

(2) Plan iz stava 1. ovog člana odgovorno lice izrađuje s ciljem:

a) kontrolisanja nesreća tako da se njihove posljedice svedu na najmanju moguću mjeru i da se ograniči štetan uticaj po čovjeka, životnu sredinu i imovinu,

b) primjene mјera koje su neophodne za zaštitu čovjeka i životne sredine od uticaja nesreća velikih razmjera,

v) prenosa neophodnih informacija javnosti, nadležnim službama i organima koji se nalaze u datom području i

g) osiguranja uspostavljanja prvobitnog stanja i čišćenja životne sredine nakon nesreća velikih razmjera.

(3) Odgovorno lice osigurava da se unutrašnji planovi za hitne slučajeve unutar postrojenja sačinjavaju u saradnji sa zaposlenim radnicima u postrojenju, uključujući i relevantne dugoročne izvođače radova, a da se pri sačinjavanju, ažuriranju ili mijenjanju spoljašnjih planova za hitne intervencije konsultuju sa javnošću i civilnom zaštitom.

(4) Odgovorno lice primjenjuje bez odlaganja unutrašnje i spoljašnje planove intervencije u slučaju nesreća velikih razmjera ili u slučaju pojave nekontrolisane nezgode koja bi mogla dovesti do veće ili značajne nesreće.

(5) Odgovorno lice dužno je da provjeri i, ukoliko je neophodno, izmjeni unutrašnji odnosno spoljašnji plan intervencije, uzimajući u obzir promjene do kojih je došlo u radu postrojenja, planovima intervencije ili u novim tehnološkim saznanjima, u periodu od tri godine od izrade planova iz stava 1. ovog člana i o tome obavijesti organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole i nadležnoj inspekciјi.

Član 109

(1) Ciljevi sprečavanja nesreća velikih razmjera i ograničavanja njihovih posljedica uzimaju se u obzir pri izradi dokumenata prostornog uređenja i donošenju odluka u skladu sa zakonom koji reguliše prostorno uređenje, posebno prilikom određivanja lokacija za nova postrojenja, uključujući skladišta, izmjeni na postojećim postrojenjima, uključujući skladišta, i novim građevinama (poput saobraćajnica, javnih mјesta i stambenih područja) u blizini naselja.

(2) Prilikom izrade unutrašnjih i spoljašnjih planova intervencije mora se voditi računa o udaljenosti između postrojenja, uključujući skladišta, zona stanovanja, javnih površina i objekata, zaštićenih kulturnoistorijskih i prirodnih dobara, kao i područja posebne prirodne osjetljivosti ili interesa.

(3) U postrojenjima koja mogu izazvati nesreće velikih razmjera, uključujući skladišta, odgovorno lice postrojenja i Ministarstvo moraju brinuti o potrebi primjene dodatnih tehničkih mjera da ne bi došlo do povećanja rizika po ljude ili životnu sredinu.

Član 110

(1) Odgovorno lice postrojenja koje može izazvati nesreće velikih razmjera dužno je da obavijesti Ministarstvo i organ nadležan za inspekcijski nadzor o nesreći velikih razmjera i odmah dostavi podatke o:

a) okolnostima nesreće,

b) prisutnim opasnim supstancama,

v) raspoloživim podacima za procjenu uticaja nesreće na ljude i životnu sredini,

g) preduzetim mjerama u slučaju neželjenog događaja i d) preduzetim mjerama za ublažavanje posljedica nesreće i sprečavanja pojave novih nesreća.

(2) Ukoliko dalja istražnica otkrije dodatne činjenice, odgovorno lice je dužno da ih dostavi Ministarstvu i nadležnoj inspekciji, te da preduzme sve mjere za uklanjanje posljedica nesreće.

(3) Na osnovu obavještenja o nesrećama, organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole dužan je da vodi evidenciju i vrši izmjene u registru postrojenja, kao i da vodi registar nesreća velikih razmjera koje su prijavljene.

IX SISTEM EKO-OZNAČAVANJA, UPRAVLJANJA I KONTROLE ŽIVOTNE SREDINE

Član 111

(1) Sistem dodjele eko-oznaka uspostavlja se radi podsticanja izrade, proizvodnje, marketinga i upotrebe proizvoda sa smanjenim uticajem na životnu sredinu u odnosu na ukupan period trajanja tog proizvoda, te radi bolje informisanosti potrošača o uticaju proizvoda na životnu sredinu.

(2) Uticaji na životnu sredinu utvrđuju se na osnovu ispitivanja međusobnog djelovanja proizvoda sa životnom sredinom, uključujući korišćenje energije i prirodnih resursa, u odnosu na ukupan životni ciklus proizvoda.

(3) Sistem dodjele eko-oznaka mora biti u skladu sa zdravstvenim i bezbjednosnim uslovima i uslovima za zaštitu životne sredine.

(4) Eko-oznaka je amblem koji se određuje u skladu sa propisom iz stava 5. ovog člana i dodjeljuje se proizvodima i uslugama.

(5) Ministar propisuje sistem i postupak dodjele ekooznaka, organe nadležne za upravljanje sistemom eko-oznaka, od izbora grupe proizvoda i njihovog ekološkog kriterijuma do dodjele eko-oznake i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uslove za upotrebu oznake, na način koji omogućava dobrovoljno učešće pravnih i fizičkih lica čiji proizvodi i usluge zadovoljavaju zahtjeve ovog sistema.

Član 112

(1) Eko-oznaka se može dodijeliti proizvodima dostupnim u Republici Srpskoj, koji su u skladu sa osnovnim uslovima za zaštitu životne sredine i kriterijumom eko-oznaka uspostavljenog prema grupi proizvoda.

(2) Da bi bila uvrštena u ovu vrstu označavanja, grupa proizvoda mora ispunjavati sljedeće uslove:

- a) da je zastupljena u znatnoj mjeri u prodaji i prometu na tržištu,
- b) da uključuje, u toku jedne faze ili više faza ukupnog životnog ciklusa proizvoda, važan uticaj na životnu sredinu na globalnom ili regionalnom planu,
- v) da predstavlja značajnu mogućnost uticaja na životnu sredinu u smislu poboljšanja životne sredine putem izbora potrošača i daje podsticaj proizvođačima, ili onima koji pružaju usluge, da utvrde konkurentne prednosti nudeći proizvode koji odgovaraju sistemu eko-oznaka i
- g) da se znatan dio prodajne količine proizvoda te grupe nalazi u prodaji za krajnju potrošnju i upotrebu.

(3) Eko-oznake se ne mogu stavljati na supstance ili preparate koji su označeni kao veoma toksični i opasni po životnu sredinu ili koji su kancerogeni, toksični za reprodukciju ili su mutageni, niti na proizvode koji se izrađuju u procesima za koje postoji vjerovatnoća da su izrazito opasni po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu ili da njihova uobičajena primjena može biti opasna za potrošača.

(4) Dodjela eko-oznaka za hranu, piće, farmaceutske ili medicinske proizvode uređena je posebnim propisom.

Član 113

(1) Ministarstvo, u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 111. stav 5. ovog zakona upravlja sistemom dodjele eko-oznaka od izbora grupe proizvoda i njihovog ekološkog kriterijuma do dodjele eko-oznake i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uslove za upotrebu oznake.

(2) Izbor grupe proizvoda i ekološki kriterijumi tih grupa utvrđuju se nakon konsultacija sa predstavnicima interesnih grupa iz oblasti industrije, trgovine, potrošačkih organizacija i organizacija za pitanje zaštite životne sredine.

(3) Interesne grupe same biraju svoje predstavnike zavisno od grupe proizvoda o kojima je riječ.

Član 114

- (1) Eko-oznaka dodjeljuje se na osnovu dobrovoljnih zahtjeva podnesenih od proizvođača, uvoznika, snabdjevača uslugama i trgovaca.
- (2) Odluku o dodjeli eko-oznake donosi Ministarstvo nakon provjere da li su ispoštovani uslovi ekološkog kriterijuma za te grupe proizvoda.
- (3) Eko-oznaka dodjeljuje se na period od tri godine.
- (4) Ministarstvo zaključuje ugovor sa podnosiocem zahtjeva za eko-oznaku, kojim se utvrđuju uslovi korišćenja oznake i povlačenje ovlašćenja za korišćenje eko-oznake.
- (5) Takse za obradu zahtjeva i korišćenje oznake uređuju se posebnim propisom.

(6) Eko-oznaka se ne može koristiti, niti se može pozivati na eko-oznaku pri reklamiranju dok se ne izvrši dodjela oznake, a nakon dodjele se može koristiti samo za onu vrstu proizvoda za koju je dodijeljena.

Član 115

- (1) Pravna i fizička lica u Republici mogu dobrovoljno učestvovati u sistemu upravljanja zaštitom životne sredine (EMAS), koji je na nivou Evropske unije osnovan sa ciljem ocjene i poboljšanja djelovanja pravnih i fizičkih lica na životnu sredinu i pružanja odgovarajućih informacija javnosti i zainteresovanim stranama.
- (2) Cilj sistema iz stava 1. ovog člana je promovisanje kontinuiranih poboljšanja u djelovanju organizacija na životnu sredinu:
  - a) uspostavljanjem i sprovođenjem sistema upravljanja od organizacija,
  - b) sistematičnom, objektivnom i periodičnom ocjenom djelovanja sistema upravljanja životnom sredinom,
  - v) prikupljanjem informacija o unapređivanju u oblasti zaštite životne sredine,
  - g) pružanjem informacija o djelovanju na životnu sredinu, te omogućavanjem razmjene informacija sa javnošću i zainteresovanim stranama i
- d) aktivnim učestvovanjem zaposlenih u organizaciji na uspostavljanju i sprovođenju sistema upravljanja životnom sredinom.

Član 115a

- (1) S ciljem sveobuhvatnog upravljanja zaštitom životne sredine, a radi efikasnog identifikovanja, klasifikovanja, obrade, praćenja i evidencije prirodnih vrijednosti i upravljanja životnom sredinom uspostavlja se jedinstveni Informacioni sistem zaštite životne sredine Republike Srpske (u daljem tekstu: Informacioni sistem).
- (2) Informacioni sistem sadrži međusobno informaciono povezane elektronske baze podataka i izvore podataka o stanju, pritiscima na životnu sredinu i prostornim obilježjima, kao i druge podatke i informacije koje su od značaja za praćenje stanja životne sredine.

(3) Informacioni sistem vodi Fond za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond).

(4) Poslove prikupljanja, praćenja i evidencije podataka koji se odnose na elemente životne sredine i uticaje na klimatske promjene, u smislu ovog zakona, vrše nadležni subjekti, po postupku utvrđenom propisima kojima se reguliše zaštita svih elemenata životne sredine, a koji su obavezni da podatke dostavljaju Fondu.

(5) Sadržina, način prikupljanja podataka i vođenja Informacionog sistema, metodologija, struktura, kategorija podataka, kao i način upravljanja podacima, uređuje se posebnim propisom Vlade.

X FINANSIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE I EKONOMSKI INSTRUMENTI

Član 116

(1) Sredstva za finansiranje zaštite životne sredine obezbeđuju se u budžetu Republike, budžetu jedinice lokalne samouprave, Fondu za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), te iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Drugi izvori sredstava iz stava 1. ovog člana su donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih projekata, programa i ulaganja namijenjenih za zaštitu životne sredine i druga sredstva propisana posebnim zakonom.

(3) Sredstva za finansiranje zaštite životne sredine koriste se za očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja životne sredine.

Član 117

U skladu sa propisom kojim se uređuje finansiranje i zaštita životne sredine, Fond prikuplja i distribuira finansijska sredstva za zaštitu životne sredine na području Republike koja se koriste naročito za sljedeće namjene:

a) podrška u ostvarivanju zadataka koji proizlaze iz obaveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti zaštite životne sredine,

b) suzbijanje štete po životnu sredinu u slučaju kada se ne može primijeniti odgovornost za izvršavanje štete određenom licu,

v) troškovi sprečavanja ili otklanjanja štete po životnu sredinu koja zahtijeva neposrednu intervenciju,

g) podrška mjerama u cilju zaštite životne sredine, naročito u oblasti razvoja i finansiranja informativnog sistema, obrazovanja i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životne sredine i

d) očuvanje zaštićenih prirodnih područja.

XI GRAĐANSKA ODGOVORNOST ZA ŠTETU NANESENU ŽIVOTNOJ SREDINI

Član 118

(1) Pravno i fizičko lice dužno je da u obavljanju svoje aktivnosti osigura zaštitu životne sredine, i to:

- a) primjenom i sprovođenjem propisa o zaštiti životne sredine,
- b) održivim korišćenjem prirodnih resursa, dobara i energije,
- v) uvođenjem energetski efikasnijih tehnologija i korišćenjem obnovljivih prirodnih resursa,
- g) upotrebom proizvoda, procesa, tehnologija i prakse koji manje ugrožavaju životnu sredinu,
- d) preuzimanjem mjera prevencije ili otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životnu sredinu,
- đ) vođenjem evidencije o potrošnji sirovina i energije, ispuštanju zagađujućih materija i energije, klasifikaciji, karakteristikama i količinama otpada,
- e) kontrolom aktivnosti i rada postrojenja koji mogu predstavljati rizik ili prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i
- ž) drugim mjerama u skladu sa zakonom.

(2) Mjere zaštite životne sredine iz stava 1. ovog člana pravno i fizičko lice obavlja samostalno ili preko ovlašćenog pravnog lica.

Član 119

(1) Zagađivač koji prouzrokuje zagađenje životne sredine odgovara za nastalu štetu po načelu objektivne odgovornosti.

(2) Za zagadživanje životne sredine odgovorno je i pravno i fizičko lice koje je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućilo ili dopustilo zagadživanje životne sredine.

Član 120

(1) Zagađivač koji svojim činjenjem ili nečinjenjem prouzrokuje zagadživanje životne sredine dužan je da bez odgađanja preduzme neophodne mjere radi smanjenja štete u životnoj sredini ili uklanjanja daljih rizika, opasnosti ili sanacije štete u životnoj sredini, o svom trošku.

(2) Ako šteta nanesena životnoj sredini ne može da se sanira odgovarajućim mjerama, lice koje je prouzrokovalo štetu odgovorno je za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra.

Član 121

(1) Zagađivač je odgovoran za štetu nanesenu životnoj sredini i prostoru i snosi troškove procjene štete i njenog uklanjanja, a naročito:

- a) troškove hitnih intervencija preduzetih u vrijeme nastanka štete, a neophodnih za ograničavanje i sprečavanje efekata štete po životnu sredinu, prostor i zdravlje stanovništva,

b) direktne i indirektne troškove sanacije, ustanovljavanja novog stanja ili obnavljanja prethodnog stanja životne sredine i prostora, kao i praćenje efekata sanacije i efekata štete po životnu sredinu,

v) troškove sprečavanja nastanka iste ili slične štete po životnu sredinu i prostor i

g) troškove naknade licima direktno ugroženim štetom po životnu sredinu i prostor.

(2) Zagadživač je dužan da pruži finansijske ili druge vrste garancija za obezbeđenje plaćanja naknade troškova iz stava 1. ovog člana u toku i poslije obavljanja aktivnosti.

Član 122

(1) Pravno lice koje se bavi djelatnošću opasnom po životnu sredinu odgovorno je za štetu nanesenu tom djelatnošću ljudima, imovini i životnoj sredini.

(2) Djelatnosti opasne po životnu sredinu su one djelatnosti koje predstavljaju značajan rizik za ljude, imovinu ili životnu sredinu, i to:

a) upravljanje lokacijama koje su opasne za životnu sredinu,

b) oslobađanje genetički modifikovanih organizama i

v) oslobađanje mikroorganizama.

(3) Ukoliko više lica na istoj lokaciji obavlja opasnu djelatnost, onda snose zajedničku odgovornost za štetu.

Član 123

(1) Odgovorno lice nije odgovorno za štetu uzrokovanu:

a) ratom ili nekom posebnom prirodnom pojmom koja se nije mogla niti spriječiti niti otkloniti,

b) od trećeg lica čija je namjera bila nanošenje štete ili

v) zbog posebnih naredbi i mjera nadležnih organa koje su direktno prouzrokovale štetu.

(2) Odgovorno lice se oslobađa odgovornosti za štetu ukoliko dokaže da je primijenilo odgovarajuće mjere zaštite koje su okolnosti zahtijevale da bi spriječilo ili ublažilo štetu.

Član 124

(1) Odgovorno lice koje obavlja djelatnost opasnu po životnu sredinu dužno je da osigura sredstva za naknadu eventualne štete.

(2) Odgovorno lice dužno je da pruži garancije za osiguranje plaćanja naknade troškova u toku i poslije obavljanja djelatnosti.

Član 125

(1) Svako lice koje pretrpi štetu ima pravo na naknadu štete.

(2) Zahtjev za naknadu štete može se podnijeti neposredno odgovornom licu postrojenja ili osiguravaču odgovornog lica kod koga je nastala šteta.

(3) Ako je više zagadivača odgovorno za štetu nanesenu životnoj sredini, a udio pojedinih zagadivača nije moguće odrediti, troškove snose solidarno.

(4) Postupak pred sudom za naknadu štete je hitan.

(5) Republika zadržava pravo na naknadu štete ako nema drugih lica koja imaju to pravo.

Član 126

Na sva pitanja o odgovornosti za štetu nanesenu životnoj sredini koja nisu posebno uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe propisa kojim se regulišu obligacioni odnosi.

XII MEĐUENTITETSKA SARADNjA

Član 127

(1) Uspostavljanje saradnje i koordinacije iz člana 5. stav 3. ovog zakona vrši Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Međuentitetsko tijelo), koje je osnovala Vlada Republike Srpske, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Vlada Brčko Distrikta.

(2) Međuentitetsko tijelo ima četiri člana iz Republike Srpske, četiri člana iz Federacije Bosne i Hercegovine i dva člana iz Brčko Distrikta.

(3) Članovi Međuentitetskog tijela iz Republike Srpske imenjuju se rješenjem Vlade Republike Srpske.

(4) Međuentitetsko tijelo sastaje se najmanje šest puta godišnje i donosi odluke konsenzusom.

(5) O održavanju sjednica Međuentitetskog tijela, a u cilju koordinacije i saradnje, redovno se obavještava Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa.

Član 128

(1) Međuentitetsko tijelo bavi se svim pitanjima iz oblasti zaštite životne sredine koja zahtijevaju usaglašen pristup entiteta, kao i drugim pitanjima koja su od interesa za Međuentitetsko tijelo, a naročito pitanja:

a) međunarodnih sporazuma i programa iz oblasti zaštite životne sredine,

b) saradnje sa međunarodnim organizacijama i drugim zemljama,

v) koordinaciju primjene i donošenja zakona i drugih propisa,

g) koordinaciju monitoringa sprovećenja standarda i procedura za zaštitu životne sredine,

d) davanje preporuka za uspostavljanje usaglašenih standarda kvaliteta životne sredine na nivou entiteta,

đ) koordinaciju entitetskih akcionalih planova i drugih programa i planova iz oblasti zaštite životne sredine,

e) koordinaciju monitoringa i sistema za informisanje i

ž) prikupljanje i razmjenu informacija.

(2) Međuentitetsko tijelo je dužno da osigura da su interesi oba entiteta i Brčko Distrikta uzeti u obzir prilikom planiranja projekata u područjima koja presijecaju međuentitetske linije razgraničenja.

XIII NADZOR

Član 129

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

Član 130

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektorji nadležni za zaštitu životne sredine Republičke uprave za inspekcijske poslove i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: nadležni inspektorji).

Član 131

U sprovođenju inspeksijskog nadzora iz člana 130. ovog zakona nadležni inspektorji, pored opštih ovlašćenja propisanih zakonom kojim se uređuje oblast inspekcija, ovlašćeni su i da nalože:

a) otklanjanje u određenom roku utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u radu postrojenja, zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja životne sredine,

b) privremenu zabranu obavljanja rada postrojenja ili obavljanje djelatnosti u proizvodnom postupku, korišćenja uređaja i/ili pogona i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do znatnijeg zagađenja životne sredine,

v) zabranu obavljanja djelatnosti u proizvodnom postupku, korišćenje uređaja i/ili pogona i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja većih razmjera životne sredine, dok se nedostaci ili nepravilnosti u radu ne otklone,

g) obustavljanje radova, ako se radovi sprovode suprotno utvrđenim mjerama iz procjene uticaja na životnu sredinu, dok se nepravilnosti ne otklone,

d) obustavljanje radova ako se ne obavljaju u skladu sa ovim zakonom i uslovima propisanim u ekološkoj dozvoli i

đ) zabranu rada ovlašćenom pravnom licu koje ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine.

Član 131a

(1) Osim poslova propisanih Zakonom o inspekcijama, republički ekološki inspektor vrši poslove inspekcijskog nadzora nad:

- a) ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine ili revizije studije uticaja iz člana 67. stav 3. ovog zakona,
- b) ispunjenosti mjera utvrđenih rješenjem o odobravanju studije iz člana 73. stav 8. ovog zakona,
- v) ispunjenosti mjera utvrđenih ekološkom dozvolom iz člana 90. ovog zakona, za čije izdavanje je nadležno Ministarstvo,
- g) ispunjenosti mjera utvrđenih rješenjem o prestanku važenja ekološke dozvole iz člana 98. stav 6. ovog zakona, za čije izdavanje je nadležno Ministarstvo,
- d) upotrebom eko-oznake iz člana 113. ovog zakona.

(2) Ekološki inspektor jedinice lokalne samouprave vrši poslove inspekcijskog nadzora nad:

- a) ispunjenosti mjera utvrđenih ekološkom dozvolom iz člana 90. ovog zakona, za čije izdavanje je nadležna jedinica lokalne samouprave,
- b) ispunjenosti mjera utvrđenih rješenjem o prestanku važenja ekološke dozvole iz člana 98. stav 6. ovog zakona, za čije izdavanje je nadležna jedinica lokalne samouprave.

(3) Ekološki inspektor iz stava 2. ovog člana može obavljati i poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti republičkog ekološkog inspektora na osnovu posebnog ovlašćenja Republičke uprave za inspekcijske poslove u skladu sa posebnim propisom kojim se reguliše inspekcijski nadzor.

XIV KAZNENE ODREDBE

Član 132

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje:

- a) izradi studiju uticaja suprotno članu 68. ovog zakona i dokaze uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole suprotno članu 85. ovog zakona,
- b) izgradi ili rukovodi radom postrojenja ili obavlja aktivnosti bez pribavljene ekološke dozvole iz člana 80. ovog zakona,
- v) prekrši opšte obaveze iz člana 83. stav 2. ovog zakona,
- g) ne ispunjava mjere utvrđene rješenjem o odobravanju studije iz člana 73. stav 8. ovog zakona ili ekološkom dozvolom iz člana 90. ovog zakona,
- d) ukoliko ne plati troškove obavještavanja iz člana 90. stav 4. ovog zakona,
- đ) ne vrši monitoring i praćenje drugih uticaja na stanje životne sredine iz člana 92. stav 1. ovog zakona,

- e) ne dostavlja nadležnom organu za izdavanje ekološke dozvole i nadležnoj inspekciji rezultate monitoringa iz člana 92. stav 4. ovog zakona,
- ž) vrši monitoring suprotno odredbi člana 92. stav 5. ovog zakona,
- z) ne obavještava nadležni organ o svakoj promjeni u radu, odnosno funkcionisanju postrojenja iz člana 96. stav 1. ovog zakona i promjeni projekta iz člana 73. stav 8. ovog zakona,
- i) ne izvrši sve mјere koje je utvrdio organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole poslije prestanka važenja dozvole iz člana 98. stav 6. ovog zakona,
- j) ne dostavlja izvještaj iz člana 102. stav 2. ovog zakona,
- k) ne preduzme sve mјere neophodne za sprečavanje nesreća velikih razmjera i ne podnosi nadležnim organima dokaz o preduzetim mјerama iz člana 103. ovog zakona,
- l) ne sačini plan sprečavanja nesreća velikih razmjera iz člana 105. stav 1. ovog zakona,
- lj) ne pripremi Izvještaj o bezbjednosti iz člana 107. stav 1. ovog zakona,
- m) ne podnese nadležnim organima podatke iz člana 110. stav 1. ovog zakona,
- n) upotrebljava eko-oznaku suprotno odredbama člana 113. ovog zakona,
- nj) ne izvrši mјere radi smanjenja štete ili uklanjanja daljih rizika, opasnosti ili sanacije štete u životnoj sredini iz člana 120. stav 1. ovog zakona,
- o) ne osigura sredstva za naknadu štete iz člana 124. ovog zakona,
- p) obavlja djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine i reviziju studije uticaja, a ne ispunjava uslove propisane posebnim propisima iz člana 67. stav 3. ovog zakona,
- r) ne osigura ispitivanje nivoa zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu i ne izvrši mјere za otklanjanje i zaustavljanje zagađenja zemljišta iz člana 16. stav 4. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu.

Član 133

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako:

- a) izgradi ili rukovodi radom postrojenja ili obavlja aktivnosti bez pribavljene ekološke dozvole iz člana 80. ovog zakona,
- b) prekrši opšte obaveze iz člana 83. stav 2. ovog zakona,
- v) ne ispunjava uslove utvrđene rješenjem o odobravanju studije iz člana 73. stav 8. ovog zakona ili ekološkom dozvolom iz člana 90. ovog zakona,
- g) ukoliko ne plati troškove obavještavanja iz člana 90. stav 4. ovog zakona,

d) ne vrši monitoring i praćenje drugih uticaja na stanje životne sredine iz člana 92. stav 1. ovog zakona,

đ) ne dostavlja nadležnom organu za izdavanje ekološke dozvole i nadležnoj inspekciji rezultate monitoringa iz člana 92. stav 4. ovog zakona,

e) vrši monitoring suprotno odredbi člana 92. stav 5. ovog zakona,

ž) ne obavještava nadležni organ o svakoj promjeni u radu, odnosno funkcionisanju postrojenja iz člana 96. stav 1. ovog zakona i promjeni projekta iz člana 73. stav 8. ovog zakona,

z) ne izvrši sve mjere koje je utvrdio organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole poslije njenog prestanka važenja iz člana 98. stav 6. ovog zakona,

i) ne dostavlja izvještaj iz člana 102. stav 2. ovog zakona,

j) ne podnosi nadležnim organima podatke ili dokumenta iz člana 110. stav 1. ovog zakona i

k) upotrebljava eko-oznaku suprotno odredbama člana 113. ovog zakona.

XV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 134

(1) Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti Rješenje o osnivanju Savjetodavnog vijeća za zaštitu životne sredine i Odluku o osnivanju Međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine sa odredbama ovog zakona.

(2) Vlada će u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis iz člana 67. stav 5. ovog zakona.

(3) Vlada će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti uredbu o sadržini, načinu prikupljanja podataka i vođenja Informacionog sistema zaštite životne sredine Republike Srpske, metodologiji, strukturi, kategoriji podataka, kao i načinu upravljanja podacima iz člana 115a. stav 5. ovog zakona.

(4) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) Pravilnik o kriterijumima za odlučivanje o potrebi sproveđenja strateške procjene za planove i programe iz člana 48. stav 3. ovog zakona,

b) Pravilnik o sadržaju izvještaja o strateškoj procjeni iz člana 53. stav 3. ovog zakona,

v) Pravilnik o uslovima za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine iz člana 67. stav 3. ovog zakona i

g) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite životne sredine iz člana 67. stav 3. ovog zakona,

d) Pravilnik o postupku revizije i obnavljanja ekoloških dozvola iz člana 94. stav 5. ovog zakona.

- (5) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:
- a) Pravilnik o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o obavezi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu iz člana 63. stav 1. ovog zakona,
  - b) Uputstvo o sadržaju studije uticaja na životnu sredinu iz člana 68. stav 1. ovog zakona,
  - v) Pravilnik o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu iz člana 81. stav 1. ovog zakona,
  - g) Pravilnik o aktivnostima i načinu izrade najboljih raspoloživih tehnika iz člana 84. stav 3. ovog zakona,
  - d) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra izdatih ekoloških dozvola iz člana 101. stav 3. ovog zakona,
  - đ) Pravilnik o registru ispuštanja i prenosa zagađujućih supstanci iz postrojenja i Uputstvo o vođenju registra ispuštanja i prenosa zagađujućih supstanci iz člana 102. st. 3. i 4. ovog zakona,
  - e) Pravilnik o eko-oznakama i načinu upravljanja ekooznakama iz člana 111. stav 5. ovog zakona,
  - ž) Pravilnik o graničnim i remedijacionim vrijednostima zagađujućih, štetnih i opasnih materija u zemljištu iz člana 16. stav 6. ovog zakona,
  - z) Pravilnik o sadržaju projekta remedijacije i rekultivacije iz člana 16v. stav 3. ovog zakona,
  - i) Pravilnik o graničnim vrijednostima intenziteta buke iz člana 23. stav 2. ovog zakona.

(6) Rokovi koji su određeni za postupanje organa i stranaka u upravnim postupcima koji se vode na osnovu ovog zakona prestaju teći za vrijeme vanrednog stanja.

(7) Izuzetno od stava 6. ovog člana, u slučajevima javnog uvida koji se obezbjeđuje objavljinjem dokumenata na internet stranici nadležnog organa ili se organizuje na način koji ne ugrožava bezbjednost i zdravlje lica na mjestu gdje se vrši uvid, rokovi u vezi sa organizovanjem javnog uvida ne prestaju teći i postupak se sprovodi u skladu sa ovim zakonom.

(8) Po prestanku vanrednog stanja nastavljaju teći svi rokovi iz stava 6. ovog člana i u njih se uračunava i vrijeme koje je proteklo prije proglašenja vanrednog stanja.

Član 135

Postupci pokrenuti prema odredbama Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10) do stupanja na snagu ovog zakona dovršće se prema odredbama tog zakona.

Član 136

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 134. ovog zakona primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 137

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10).

Član 138

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".